

Osuvasti oikeuselämästä // numero 2-2019 // kahdeskymmenesneljäs vuosikerta

ADVOKAATTI

100

Alma Talent onnittelee
Suomen Asianajajaliittoa

Tietoa, joka vie sinut seuraavalle tasolle

Outi Anttila, Tuomas Ojanen (toim.)

YHDENVERTAISUUSLAKI KOMMENTEIN

Toukokuu 2019, sh. 129 €

Pekka Timonen (toim.)

KKO:N RATKAISUT KOMMENTEIN 2018:II

Huhtikuu 2019, sh. 139 €

Juhana Riekkinen

SÄHKÖISET TODISTEET RIKOSPROSESSISSA

Toukokuu 2019, sh. 135 €

Tuula Linna

ULOSOTTOKAAREN PÄÄKOHDAT

Toukokuu 2019, sh. 95 €

Harri Hietala, Keijo Kaivanto, Esa Schön

UUSI TYÖAIKALAKI KÄYTÄNNÖSSÄ

Toukokuu 2019, sh. 106 €

Tom Vapaavuori

LIIKESALAISUUDET JA SALASSAPITOSOPIMUKSET

Toukokuu 2019, sh. 117 €

Dan Helenius

NE BIS IN IDEM I DEN FINSKA OCH EUROPEISKA STRAFFPROCESSRÄTTEN

Huhtikuu 2019, sh. 110 €

Tutustu ja tilaa shop.almatalent.fi

Työriitojen oikeudenkäyntitaidot 7.5.–11.6. Helsinki

Seminaarisarjasta saat käytännön valmiuksia työoikeusriidan oikeudenkäyntiä edeltävään vaiheeseen, oikeudenkäyntiin valmistautumiseen, asiakirjojen laadintaan ja riidan hoitamiseen tuomioistuimessa.

Sarja koostuu kolmesta jaksosta:

- Työoikeusriitaan valmistautuminen ennen oikeudenkäyntiä 7.5.
- Oikeudenkäyntikirjelmät ja työoikeusriidan valmisteluvaihe tuomioistuimessa 20.5.
- Työoikeusriidan pääkäsittely ja oikeussalikäyttäytyminen 11.6.

Lakimiesliiton jäsenet ja julkinen sektori 1 799 € (yksityinen sektori 2 435 €). Sarjan hinnasta ei myönnetä muita alennuksia.

Seminaarisarjan asiantuntijoina muun muassa:

- Lainopillinen asiamies, VT, työtuomioistuimen jäsen **Mikko Nyyssölä**, Elinkeinoelämän keskusliitto EK (pj.)
- Asianajaja **Mari Mohsen**, Asianajotoimisto Roschier Oy
- Asianajaja **Jukka Paloheimo**, Asianajotoimisto Roschier Oy
- Asianajaja **Tuomas Sunnari**, Kaikkonen & Sunnari Asianajotoimisto Oy
- Käräjätuomari **Mia Sundström**, Helsingin kärjäoikeus
- Lakimies **Jenniveera Tabell**, Teollisuusliitto ry

Lue lisää ja ilmoittaudu lakimiesliitonkoulutus.fi

Seminaarihintoihin lisätään alv 24 %. Oikeudet muutoksiin pidätetään.

Asianajaja kannattelee oikeusvaltiota

Tämä Advokaatin numero on 100-vuotisjuhlavuotemme juhlanumero. Asianajajien lisäksi tämä lehti lähetetään tärkeimpien sidosryhmiemme edustajille. Juhlavuotemme tunnus *Asianajaja turvaa oikeusvaltion* näyttäytyy tämän Advokaatin sivuilla, samoin kuin koko vuoden lukuisissa tapahtumissa ja muussa näkyvyydessä.

Suomalainen oikeusvaltio on maailman huippua. World Justice Projectin juuri julkaisemassa Rule of Law -indeksissä Suomi oli kolmas. Koko neljän kärki muodostui Pohjoismaista. Tuokin tutkimus osoittaa kuitenkin kehittämiskohteita: oikeudenkäyntien kesto ja niiden kustannukset heikentävät suoritustamme. Toivon, että näissä asioissa nähdään parannusta jo ennen 200-vuotisjuhliamme.

Haluan juhlavuotena muistuttaa erityisesti siitä, että oikeusvaltion turvaaminen on jokaisen asianajajan arkityötä. Suomesa asianajajan ei – onneksi – tarvitse henkensä kaupalla puolustaa yhteiskunnan vainoamia. Silti jokainen rikoksesta epäiltyä tai rikoksen uhria avustava asianajaja on välttämätön osa oikeuden toteutumista. Lasten huoltoa tai vaikkapa asunto-kauppaa koskevassa riidassa on kyse asiakkaan kannalta hyvin tärkeästä asiasta.

Myös yritysten sijoittumisen ja menestymisen kannalta on välttämätöntä, että oikeusvaltio toimii. Omaisuuden suoja, elinkeinovapaus ja oikeusturva

ovat keskeisiä perusoikeuksia myös yritystoiminnan kannalta. Tehokas ja oikeudenmukainen hallinto sekä riippumattomat ja sujuvasti toimivat tuomioistuimet ovat olennainen edellytys menestykselle yrityksitoiminnalle. Kun asianajajat avustavat yrityksiä niiden oikeuksien puolustamisessa, he ovat tärkeä osa oikeusvaltiota.

Strategiamme yhtenä päätavoitteena on, että laadukkaat asianajopalvelut ovat jokaisen ulottuvilla. Asianajajia tulee olla riittävästi myös maakuntakeskuksissa, ja jokaiselle pitää olla taloudellisesti mahdollista käyttää asianajopalvelua oikeudellisissa ongelmissa.

Tässä lehdessä kerrotaan, että asianajajan työ on kiinnostavaa ja kysyttyä myös suurimpien kaupunkien ulkopuolella. Yksi alan suurimpia haasteita on työn sovittaminen yhteen perheen ja vapaa-ajan kanssa, joka sekin onnistuu usein pienissä toimistoissa helpommin. Jotta oikeuspalvelut olisivat jatkossa myös pienituloisten saatavilla, tulee julkisen oikeusavun edellytyksiä ja korvaustasoa parantaa.

Satavuotias Asianajajaliitto suunnittaa toiselle vuosisadalle nuorekkaana ja uudistuen. Toivotan kaikille asianajajille ja yhteistyökumppaneillemme menestystä oikeusvaltion turvaamisessa! *

Jarkko Ruohola

Suomen Asianajajaliiton puheenjohtaja

[@JarkkoRuohola](#)

ADVOKATEN STÖDJER RÄTTSTATEN

Det här numret av Advokaatti är jubileumsnumret under vårt 100-årsjubileumsår. Den här tidningen skickas utöver till advokaterna också till representanter för våra viktigaste intressentgrupper.

Den finländska rättsstaten är av världsklass. I indexet World Rule of Law som Justice Project nyligen offentliggjort placerade sig Finland på tredje plats. De fyra främsta länderna kommer från Norden. Även denna undersökning pekar emellertid ut några utvecklingsområden: längden på rättegångarna och kostnaderna för dem

försämrar vår prestation. Jag önskar att vi inom dessa områden ser en förbättring redan före vårt 200-årsjubileum.

Under vårt jubileumsår vill jag särskilt påminna om att tryggheten av rättsstaten är dagligt arbete för varje advokat. I Finland behöver en advokat – lyckligtvis – inte med risk för sitt liv försvara en klient som förföljs av samhället. Ändå är varje advokat som hjälper en brottsmisstänkt eller ett brottsoffer en nödvändig del för att förverkliga rättvisan. En tvist som gäller vårdnaden om barn eller exempelvis en

bostadsaffär är ur klientens synvinkel ett mycket viktigt ärende.

Ett av huvudmålen i vår strategi är att högkvalitativa advokattjänster ska vara tillgängliga för alla. Det ska finnas tillräckligt med advokater också i landskapscentren, och var och en ska ekonomiskt kunna anlita advokattjänster vid rättsliga problem.

Hundraåriga Advokatförbundet styr in på det andra århundradet som ungdomlig och förnyelseinriktad. Jag önskar alla advokater och våra samarbetspartners framgång i tryggheten av rättsstaten!

KAUPPAKAMARI

Helsingin seudun kauppakamari onnittelee 100-vuotiasta Asianajajaliittoa!

Escrow

Turvaa ohjelmistoprojekteihin

Yritystoiminta on yhä riippuvaisempaa tietotekniikan toimivuudesta. Onko asiakkaasi selvittänyt mitä tehdä, jos liiketoimintakriittisten ohjelmistojen toimittaja menee konkurssiin tai lopettaa ylläpidon ja tuotetuen?

Varautukaa nyt tulevaisuuden riskeihin ja ottakaa kauppakamarin escrow-palvelu käyttöön!

Hyödyt – Toimittaja

- » Sujuvammat sopimusneuvottelut
- » Herättää luottamusta potentiaalisissa asiakkaissa
- » Turvallinen talletus yhdessä puolueettomassa paikassa

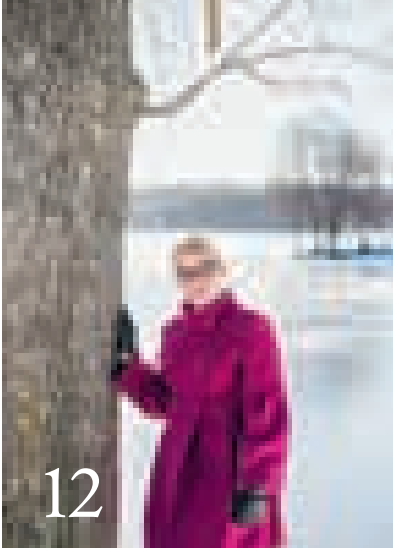
Hyödyt – Asiakas

- » Vähentää liiketoiminnan merkittävän häiriön riskiä
- » Poistaa huolen toimittajan kyvykkyydestä
- » Turvaa liiketoiminnan jatkuvuuden

Helsingin seudun kauppakamari on johtava suomalainen escrow-agentti. Meillä asioiden hoitaminen on helpompaa ja kustannustehokkaampaa kuin ulkomailla. Suomen- ja englanninkieliset mallisopimukset, hinnastot ja yhteyshenkilöiden tiedot löydät sivuiltamme.

Valmiit sopimusmallit ja lisätiedot osoitteessa:

ESCROW.FI

12 LAAJAKULMA

Tulevaisuuden toivot

Uraa voi tehdä myös maakunnissa. Kolme ruuhka-Suomen ulkopuolella työskentelevää asianajajaa kertovat, miten he ovat yhdistäneet yrittäjyyden ja perhe-elämän.

22 LAAJAKULMA

Kärjäveitikoista professionaaleiksi

Asianajajaliiton 100-vuotiselle taipaleelle mahtuu monenlaista. Lue, miten maallikkoasianajajista kehittyi arvostettuja asianajajia.

30 HENKILÖ KUVASSA

Satavuotiaan riemut ja vaivat

Asianajajaliiton puheenjohtaja Jarkko Ruohola on kiitollinen tehtävästään, joka on tarjonnut ikkunan oikeusvaltion ja oikeudenhoitoon.

9 KARIKATYYRI

Markku Fredman

Venla Vaaran karikatyyri.

11 AJASSA

Parempaa palvelua jäsenille

Erityisesti valvontayksikön toimintaa arvostetaan.

36 FAKTA

Lisää verkkokursseja ja sähköistä asiointia

Asianajajaliiton organisaatio uudistuu.

38 MINUN VALINTANI

Kehityksen kirittäjä

Teknologian kehityksestä pitää puhua positiivisesti.

44 REPORTAASI

Tiukkojen kysymysten edessä

Oikeuskasvatustunnilla asianajaja on opettaja.

50 AJASSA

Myös kirstunvartija täyttää pyöreitä

Asianajajaliiton Säätiö on liiton kassakaappi.

JUHLALEHDEN TERVEHDYKSET

21 Tero Puha

29 Timo Esko

43 Tuomas Pöysti

49 Minna Melender

Lakimiesliitto onnittelee 100-vuotiasta Asianajajaliittoa ja kaikkia asianajoalalla toimivia!

Juristijärjestöjen jäsenyys antaa tukea urallesi ja takaa äänesi kuulumisen yhteiskunnassa. Haluamme huolehtia kanssasi, että oikeus kuuluu kaikille.

Lakimiesliiton tärpit asianajoalalla toimiville:

- ▶ Maksutonta koulutusta asian-
tuntijoille, esimiehille ja yrittäjille
- ▶ Huippuosittu mentorointiohjelma
- ▶ Innostavat esimiesamiaiset
- ▶ Poikkeuksellisen edullinen
varallisuusvastuuvakuutus
- ▶ Tuntuvat pankki- ja vakuutusedut
- ▶ Tuoretta tutkimustietoa alan
ansiotasosta ja palkkatasa-arvosta
- ▶ Apua työhyvinvointiin
- ▶ Tapahtumia ympäri maan
- ▶ Ja paljon muuta...

Toivotamme sinut mukaan kaikkien juristien yhteiseen liittoon! Liity mukaan ja osallistu jo 75-juhlavuotemme aluekierrokseen, joka ulottuu 17 paikkakunnalle. Ja tietysti juhlavuoden huipentavaan Lakimiespäivään 11.10.!

JÄSENMAKSU

Jäsenyys 353 euroa vuodessa,
yrittäjäjäsen 300 euroa

LISÄTIEDOT

lakimiesliitto/tapahtumat
lakimiesliitto.fi/palvelu-ja-edut

LIITY JÄSENEKSI

lakimiesliitto.fi/liity

Making Impact

100

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO
FINLANDS ADVOKATFÖRBUND

HANNES SNELLMAN

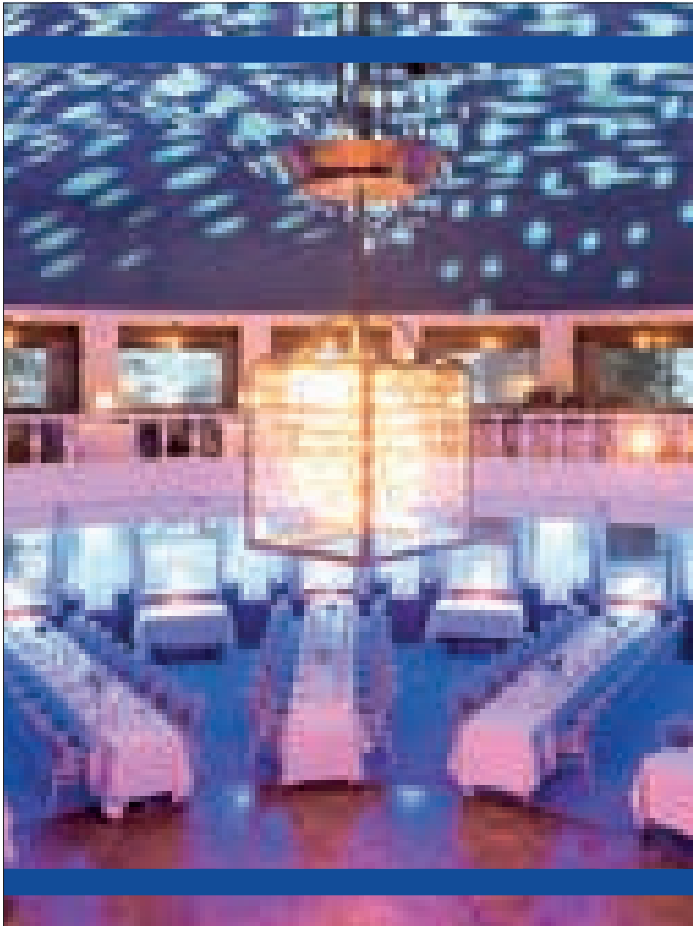
karikatyyri

Asianajaja, varatuomari, oikeustieteen tohtori Markku Fredman

Fredman on tunnettu ihmisoikeusjuristi, ja hän myös vei Suomesta ensimmäisen valituksen Euroopan ihmisoikeustuomioistuimeen. Asianajajaliitto myönsi hänelle Matti Ylöstalo -palkinnon vuonna 2009.

Julkaisemme vuoden 2019 tulevissa numeroissa Venla Vaaran tekemän karikatyyrin tunnetusta asianajajasta.

100
YEARS OF
Hospitality

Toivotamme parhaita Juhlavuotta

Hilton Helsinki Kalastajatorppa onnittelee Suomen Asianajajaliittoa 100-vuotisjuhlavuoden johdosta! Myös Hilton-ketju juhlii 100-vuotista taivaltaan toukokuussa. Hotellimme tarjoavat jatkossakin tilat, palvelut ja asiantuntemuksen onnistuneisiin kokouksiin ja kohtaamisiin.

Kokous- ja tapahtumavaraukset:
p. 0300 870 882 | sales.hiltonhelsinki@hilton.com
Hiltonhotels.com/fi | hravintolat.fi/kalastajatorppa

Luotettavaa nauhoitteiden purkua

Oikeudenkäynnit ja muut juridiset aineistot

Annanpura on Näkövammaisten liiton
omistama yhteiskunnallinen yritys.

Onnittelemme
100-vuotiasta
Asianajajaliittoa!

Annanpura Oy

Marjaniementie 74
00930 HELSINKI

p. 045 205 0510

info@annanpura.fi
www.annanpura.fi

Parempaa palvelua jäsenille

Jäsenyytyväisyyskyselyn mukaan erityisesti valvontayksikön toimintaa arvostetaan.

TEKSTI KATARIINA KRABBE // KUVA MIKKO KAUPPINEN

Asianajajaliiton viime syksynä tekemän jäsenyytyväisyystutkimuksen mukaan jäsenet pitävät liiton henkilökuntaa ammattitaitoisena ja ystävällisenä, palvelua laadukkaana ja liiton mainetta hyvänä. Valvontayksikkö sai parhaat arvosanat.

– Olemme hyvin iloisia, että vaikka valvonta-asiat ovat ikäviä, valvontayksikön toimintaa erityisesti arvostetaan, Asianajajaliiton pääsihteeri **Minna Melender** kommentoi.

Jäsenet kaipasivat kuitenkin parempaa tiedotusta valvontaratkaisuihin sekä turhien kanteluiden karsimista.

– Uudessa organisaatiossa tämä tarve on huomioitu. Teemme myös oikeusministeriölle aloitteen, että selvästi perusteettomia kanteluita ei tarvitsisi enää tutkia.

IT-ratkaisuihin vastaajat toivoivat sekä käytännönläheistä koulutusta että henkilökohtaista tukea ja ohjausta. Liitolta toivottiin muun muassa sähköisen asioinnin kehittämistä. Lisäksi toivottiin tukea hyvinvointiin.

– Jäsenyytyväisyystutkimus kertoi pääsääntöisesti

samaa, mitä mieltä itsekin olemme, ja näitä asioita kehitetään parhaillaan, Melender sanoo.

Jäsenet kaipasivat myös selkeämpää tietoa siitä, mitä jäsenmaksulla saa. Osa vastaajista piti jäsenmaksua liian suurena.

– Koko perustoimintamme pyörii jäsenmaksulla. Esimerkiksi koulutus on alihinnoiteltua, ja vaikka Asianajajapäivä tuottaa voittoa, näin ei olisi, jos myös oman henkilökuntamme työpanos otettaisiin huomioon, Melender selittää.

– Palvelujen sähköistyessä pystymme jatkossa tarjoamaan entistä parempaa ja nopeampaa palvelua, ja tulemme myös viestimään aiempaa selkeämmin jäsenyyden hyödyistä.

Luottamustehtävissä toimimista jäsenet pitävät kyselyn perusteella mielenkiintoisena ja palkitsevana, ja myös suosittelisivat sitä muille.

Kyselyyn vastasi 415 Asianajajaliiton jäsentä, ja vastausprosentti oli 20. Jäsenyytyväisyyskysely tullaan jatkossa tekemään säännöllisesti. *

Tulevaisuuden toivot

Vaikka asianajajat keskittyvät Etelä-Suomeen ja
pääkaupunkiseudulle, se ei ole ainoa mahdollisuus.
Töitä voi tehdä ympäri Suomen, eivätkä
ruuhkavuodet estä vaativaa uraa tai yrittäjyyttä.

TEKSTI TERHI HAUTAMÄKI // KUVAT JAANA KOMULAINEN, SAMU RÖTKÖNEN JA MIKKO TÖRMÄNEN

Pienellä paikkakunnalla pitää kyetä työskentelemään monipuolisesti. Savonlinnalaiselle **Päivi Molarille**, 42, tämä sopii oikein hyvin.

– Täällä maakunnissa on rajalliset mahdollisuudet erikoistua vain tiettyihin asioihin. Se lisää työn mielenkiintoisuutta. Työ on erittäin vaativaa, mutta samalla hyvin monipuolista, Molari sanoo.

Molari on iloinen siitä, että on voinut palata koti-seudulle Etelä-Savoon. Savonlinna on hänelle tuttu kaupunki jo lukioajoilta, ja opiskeltuaan Lapin yliopistossa hän palasi mutkien kautta takaisin puolison kanssa vuonna 2002.

– Emme ajatelleet, että täältä löytyisi meille kummallekin töitä, mutta sattumusten ansiosta saimme molemmat vakituiset työpaikat.

Vaikka Molari aloitti palkkatöissä, hän uskoi jo opiskeluaikoina, että alkaisi jossain vaiheessa asianajajayrittäjäksi.

Oma toimisto näki päivänvalon kuitenkin paljon aiemmin kuin hän oli etukäteen kuvitellut. Hän oli toimiston perustaessaan 29-vuotias ja keskellä hektistä perhearkea: kolmevuotiaan pojan ja 1-vuotiaiden kaksospoikien äiti.

Ammattikunta oli Etelä-Savon seudulla iäkstä ja miesvaltaista, eikä alalle ollut pitkään aikaan tullut ylipäätään ketään uutta yrittäjää tai uusia asianajajia.

– Eihän yritystoiminnan aloittaminen tilanteessani helppoa ollut, vaan vaati hirvittävän kovaa työtä, mut-

ta en ole koskaan ollut tyyppi, joka menisi siitä, mistä aita on matalin. Alle 30-vuotiaana naisena erotuin joukosta, mutta laskelmoin kyllä, että sillä voin myös erottautua ja pärjätä, Molari sanoo.

Molari neuvoa myös nuorempia kollegoitaan menemään rohkeasti unelmia kohti, jos asianajajan ammatti tai asianajajayrittäjyys kiinnostaa.

Toisaalta hän pohtii, että alku olisi saattanut olla helpompi, jos hän olisi hankkinut ensin enemmän työkokemusta toisen palveluksessa.

– Ehkä silloin olisin ollut varmempi omasta osaamisestani. Olen joutunut tekemään hirveästi töitä asioiden eteen, kun lähdin niin nuorena yrittäjäksi, Molari sanoo.

Hänelle tuli kuitenkin tunne, että pitää tarttua hetkeen. Hän sai paikallisilta yhteistyötahoilta myös viestiä ja kannustusta, että alalle tarvittaisiin uutta verta.

Molarin lapset ovat jo teini-ikäisiä, mutta heidän ollessaan pieniä yrittäjyyden mahdollisti puolison säännöllinen työaika. Puoliso pystyi esimerkiksi joustavammin jäämään kotiin lasten sairastuessa äkillisesti.

– Teimme tietoisin valinnan luopua omista harrastuksista ensimmäisiksi vuosiksi. Vapaa-aika pyöri lasten ja arkiaskareiden ympärillä. Minä vein lapset hoitoon, ja mies haki. Yritin tulla kohtuullisen ajoissa kotiin ollakseni lasten kanssa ja jatkoin töitä, kun lapset oli saatu nukkumaan, Molari kertoo. ➔

A woman with blonde hair tied back, wearing glasses and a bright red, double-breasted winter coat, stands in front of a large, multi-story stone tower. The tower has several small, dark windows. The background shows a clear blue sky and another stone structure to the left. The ground in the foreground is covered in snow.

*Päivi Molari, Savonlinna:
"Rohkeasti unelmia kohti jo nuorena"*

➤ Lasten kasvettua isommiksi Molari ja hänen miehensä elvyttivät liikuntaharrastuksensa uudelleen. He olivat yhdessä lasten kanssa sopineet, että he voivat käydä juoksu- ja hiihtolenkeillä illalla sen jälkeen, kun lapset oli saatu nukkumaan.

Yrityksen käynnistäminen tyhjästä omalla nimellä oli varmasti haastavampaa kuin olisi ollut jatkaa valmiiksi tunnettua toimistoa.

– Uudet tietokoneet ja työkalut hankin pienelle toimistohuoneelleni, mutta muuten läksin liikkeelle hyvin maltillisesti pienillä kustannuksilla ja tunnustellen, saanko tilaa markkinoilla. Toimistossani oli aluksi vanhat opiskeluaikaiset kalusteet, ja yhteistyökumppanit jopa huomauttivat, etteivät ne ole välttämättä ihan meidän alallemme soveltuvia, Molari muistelee.

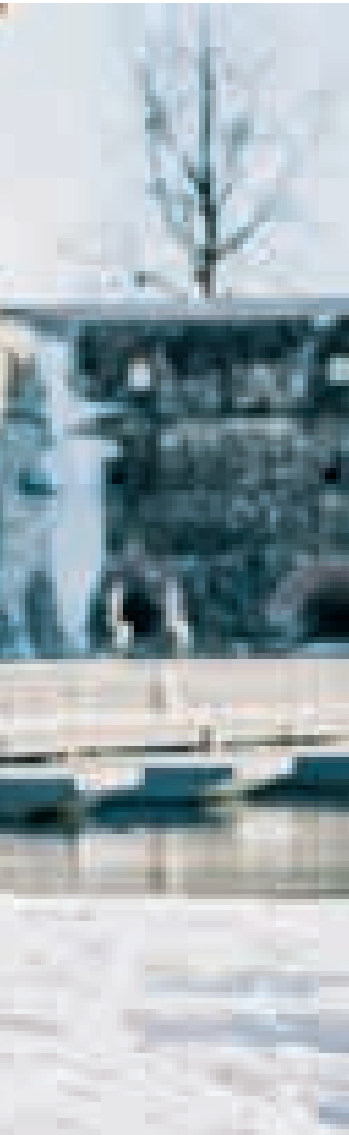
Aloittelevana asianajajana hän koki olevansa työnsään suurennuslasin alla, mutta omat onnistumiset lämmittivät mieltä ja kannustivat eteenpäin. Juristikoulutus on teoreettinen, ja Molarin mukaan monet käytännön asiat oppii vain kantapäähän kautta.

– Itse opin vasta työssä konkreettisesti, miten paljon oikeudenkäyntiin voi vaikuttaa myös se, miten tuomari tai vastapuolen avustaja asiassa työskentelevät. Esimerkiksi tuomareilla voi olla hyvin monenlaisia prosessinjohtotapoja. Aina ei pysty toimimaan oman käsikirjoituksen mukaan, Molari pohtii.

Etelä-Savon käräjäoikeuden Savonlinnan kanslia lopetettiin tämän vuoden alussa, mutta istunnot jatkuvat.

Muutos oli Molarille yksi syy toteuttaa noin kymmenen vuotta mielessä kytynyt suunnitelma. Hän laajensi vuosi sitten toimintaansa naapurikaupunkiin Mikkeliin, jossa sijaitsee myös Etelä-Savon käräjäoikeuden kanslia.

– Koen olevani ensisijaisesti oikeudenkäyntiasianajaja, joten on luonnollista toimia siellä, missä käräjäoikeus on. Toimistoni pääkonttori on edelleen Savonlinnassa, ja myös työntekijäni toimipaikka on täällä. Mikkelissä on alkanut syntyä mukavasti toimeksiantoja, vaikka en ole Mikkelin toimistoa työtilanteestani

”ÄLKÄÄ
KAIKKI
MENKÖ
KASVU-
KESKUKSIIN!”

johtuen ehtinyt juuri markkinoida, Molari kertoo.

Etäyhteyksien käyttö on helpottanut ja nopeuttanut työtä sekä laajentanut palvelumahdollisuuksia yli maakuntarajojen: osa asiakasneuvotteluista ja istunnoistakin hoituu videoyhteyksillä.

Molarin mukaan Etelä-Savossa on melko paljon asianajopalveluita suhteessa asukaslukuun.

Viime vuosina alalle on tullut myös nuoria, lähinnä palkkatöihin sekä sukupolvenvaihdosten kautta. Molarin tapaan omalla nimellä aloittavia asianajajia ei ole alueelle ilmaantunut.

Hän itse viihtyy Savonlinnassa erityisesti arjen yksinkertaisuuden vuoksi: etäisyydet työn, kodin ja perheen harrastusten välillä ovat lyhyet, eikä aikaa mene liikenneuhkissa mateluun.

Molari sanoo, että nuorten sijoittumiseen kasvukeskusten ulkopuolelle vaikuttaa paljon kotiseutu, mutta hän toivottaa muutkin tervetulleiksi Etelä-Savoon.

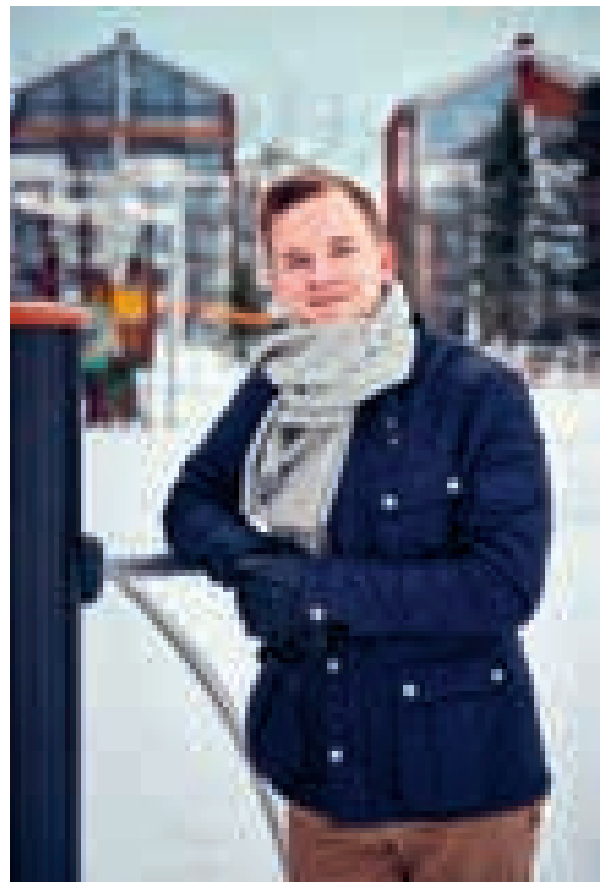
– Älkää kaikki menkö kasvukeskuksiin, täällä muuallakin on hyviä työmahdollisuuksia!

Antti Korkeakivi, 32, on joskus jälkikäteen naureskellut, kuinka mahdoton vuosi hänellä aikoinaan oli. Vuosina 2013–2014 hän auskultoiti Kemissä, jonne hän kulki päivittäin junalla tai autolla Oulusta reilut 100 kilometriä suuntaansa. Työ oli vaativaa: hän hoiti 3–4 kuukauden ajan kahden käräjänotaarin tehtäviä, tuplatyömäärää.

Kotona taas odottivat puoliso ja parin kuukauden ikäinen lapsi. Lisäksi perhe oli juuri myynyt asuntonsa ja odotti uuden kodin vapautumista, minkä vuoksi he majailivat 3,5 kuukautta anoppilassa. Jotta haasteet eivät olisi loppuneet siihen, Korkeakivi suoritti samaan aikaan kauppa korkeakoulun opintoja. Hän kirjoitti esseitä ja luki tentteihin junamatkoilla. Kotona työt ja opiskelu jatkuivat aina niinä hetkinä, kun vauva nukkui.

– Tunsin olevani ristipaineessa, kun yritin olla esimerkillinen työntekijä, perheenisä ja aviomies. Tunnit vuorokaudesta yksinkertaisesti loppuivat kesken. Väsymystä en kuitenkaan tuntenut, sillä tiesin tilanteen väliaikaiseksi ja nautin työstäni, Korkeakivi kertoo.

Tällä hetkellä paletti on paremmin kasassa. Korkeakivi työskentelee Asianajotoimisto Lukander Ruohola HTO:n Oulun toimiston vetäjänä. Yhtiö toimii viidellä paikkakunnalla. Ruuhkaisaa elämä edelleen on, mutta aikaa jää myös perheelle ja harrastuksille. ➤➤

*Antti Korkeakivi, Oulu:
"Itsestään ja läheisistään täytyy huolehtia"*

➔ Korkeakiven perhe on vasta hankkinut omakotitalon, ja lapsia on nyt kaksi. Korkeakivi haluaa ehtiä hakemaan lapset päiväkodista ja viettää heidän kanssaan aikaa iltaisin, mutta myös harrastaa itse.

– Koska en ehdi kaikkea, olen tehnyt kompromissiratkaisuja lähinnä harrastuksissa. Rakensin esimerkiksi kuntosalin autotalliin, joka mahdollistaa päivittäisen harjoittelun ja säästää matkustusajassa, Korkeakivi kertoo.

Tämä on Korkeakiven neuvo nuorille kollegoille: Pidä huolta itsestäsi ja läheisistäsi, sillä jos huolenpidon laiminlyö, se heijastuu ennen pitkää myös työnteekoon.

Vaativa ura on mahdollista yhdistää perhe-elämään.

– Elämän tasapainon löytämisellä on iso vaikutus tulevaisuuteen. Yksittäiset saavutukset uralla eivät tuo samanlaista iloa pitkällä aikavälillä, hän sanoo.

Antti Korkeakivi kiinnostui juristin työstä jo peruskouluikäisenä. Hän pääsi käymään Strasbourgiin Euroopan neuvoston ihmisoikeuspalatsissa, jossa hän kierteli enonsa, täyskaiman ja ihmisoikeusjuristin, kanssa.

Vierailu teki vaikutuksen. Hän halusi työhön, jossa pystyy vaikuttamaan tärkeinä pitämiensä asioihin. Ihmisoikeusjuristia hänestä ei tullut, vaan hän löysi oman uransa liikejuridiikasta. Sekin oli luonteva valinta. Hänen suvullaan on Oulussa yli satavuotinen omistaja-yrittäjätausta, ja hän itse hankki myös kauppatieteellisen koulutuksen.

Korkeakivi on erikoistunut muun muassa sopimus- ja yhteisöoikeuteen ja verotehokkaisiin omistusjärjestelyihin. Hän aloitti uudessa työpaikassaan viime vuoden huhtikuussa, kun entinen työnantaja Asianajotoimisto Krogerus lopetti Oulun toimipisteensä.

Korkeakivi kokee olevansa onnekas, kun on saanut jäädä tuttuun kaupunkiin. Hän uskoo, että moni haluaisi asua nuoruuden kotipaikkakunnallaan, jos siellä vain on mielekkäitä töitä tarjolla.

– Paikallisuus on täälläkin etu. Asiakkaat arvostavat sitä, että heidän asioitaan hoitaa taitava oululainen juristi. Minulla on ikääni nähden laajat verkostot, ja minut tunnetaan täällä.

Isokkon toimiston hyöty on se, että kaikkea ei tarvitse tehdä yksin: toimeksiantoja voidaan tarvittaessa siirtää firman sisällä, myös toiselle toimipisteelle.

– On hyvä, kun on lisähartioita taustalla. Kukaan ei voi osata kaikkea, mutta asiakaskäynneillä voin sanoa, että kaikki asiat hoituvat minun kauttani. Tiedän löytäväni aina talon sisältä jonkun, joka osaa.

Korkeakiveä kiehtovat oman alan muutokset: etenkin legal design, jossa muotoiluajattelun keinoin pyritään tekemään oikeuspalveluista, käytännöistä, sopimuksista ja asiakirjoista asiakkaille helppoja ja selkeitä. Hän tutustui design-ajatteluun jo vuonna 2010 kauppa korkean kandidaattintutkielmassaan, jolloin aiheen tutkimus oli vielä lapsenkengissä.

Toinen Korkeakiveä kiinnostava aihe on asiantun-

tijan rooli tulevaisuudessa, kun teknologia vähentää tarvetta monille rutiinitöille.

– Haluan olla paras siinä, mitä teen – aivan kuten moni muukin. Juuri nyt olen innostunut myös kouluttamisesta: olen kouluttanut Oulun kauppakamarin ja Pohjois-Pohjanmaan yrittäjien tilaisuuksissa, ja tulevana syksynä ryhdyn opettamaan Oulun kauppakorkeakoulussa sopimus- ja yhteisöoikeuden opintokokonaisuutta, hän kertoo.

Nykyään nuorille juristeille puhutaan paljon erikoistumisesta ja sen tarpeesta. Korkeakivi on kuitenkin sitä mieltä, että on hyödyllistä hankkia ensin monipuolista kokemusta ja vasta sitten erikoistua.

– Monipuolinen kokemus auttaa kokonaisuuksien hahmottamisessa, mitä myös asiakkaat usein luotettavalta asiantuntijaltaan edellyttävät. Kokonaisuuden hahmottaminen auttaa tunnistamaan seikat, joita olisi syytä tutkia tarkemmin.

Monipuolinen kokemus auttaa myös tunnistamaan sen, mitä tulevaisuudessa tosiasiassa haluaa tehdä. Kaikki urahaaveet eivät aina toteudu heti, mutta Korkeakivi kannustaa miettimään, mikä on oman uran punainen lanka ja säilyttämään sen.

– Vaikka ei heti pääsisi tekemään juuri niitä töitä, joita eniten haluaa, kannattaa tehdä sellaisia asioita, jotka auttavat tavoitteen saavuttamisessa. Olen itsekin rakentanut osaamiseni matkan varrelta keräämistäni palasista ja muodostanut niistä kokonaisuuden, hän sanoo.

”HALUAN OLLA PARAS SIINÄ, MITÄ TEEN.”

Rovaniemeläisellä **Satu Miinalalla**, 42, on asiakkaita Oulusta Utsjoelle asti: siis puolen Suomen pituudelta.

Työskentelyalueen laajuus pohjoisessa on ymmärrettävää. Rovaniemeltä ylöspäin on monia paikkakuntia, joilla ei ole tarjolla asianajopalveluita lainkaan. Rovaniemellä asianajajia on paljon, ja töitä näyttää Miinalan mukaan riittävän hyvin kaikille.

– Pienessä yleistoimistossa juttukanta on laaja, ja saan olla hyvin erilaisten ihmisten kanssa tekemisissä. Tykkään siitä hirveästi, Miinala kertoo.

Hän on pyörittänyt kahden asianajajan toimistoa kollegansa **Niina Kaisanlahden** kanssa vuodesta 2013.

Koska etäisyydet työskentelyalueella ovat pitkiä, hyvin monia asioita hoidetaan sähköpostilla ja videoneuvotteluilla.

Satu Miinala, Rovaniemi: "Etäyhteydet auttavat pohjoisen välimatkoissa"

➔ – Kun aikoinaan aloitin työt asianajotoimistossa, työ oli sellaista, että asiakkaita tuli koko ajan ovesta sisään. Ero nykyiseen on aivan valtava. Toki asiakkaita tavaan silloin tällöin, mutta enimmäkseen asioita hoidaan puhelimitse, sähköpostilla tai videon välityksellä, Miinala kertoo.

Miinala hoitaa enimmäkseen perhe- ja perintöoikeuden asioita ja rikosasioita. Hän uskoo jäävänsä pohjoiseen, jos töitä vain riittää. Etelän kasvukeskukset eivät ole häntä koskaan kiehtoneet.

Kemistä kotoisin oleva Satu Miinala ei vielä lukion päättyessä tiennyt lainkaan, mitä ryhtyisi opiskelamaan. Hän kävi väli vuoden töissä, mutta suunnitelmat eivät selkiytyneet.

– Sitten yksi ystäväni kertoi, että hän aikoo ryhtyä lukemaan oikiksen pääsykokeisiin. Sanoin, että no voisin alkaa lukea sinun kanssasi. Koska oikikseen oli aika vaikea päästä, se tuntui haasteelta, Miinala kertoo.

Lopulta ystävä teki oharit ja jätti hakematta, mutta Miinala itse päätti jatkaa, kun kerran oli jo kalliit pääsykoekirjat hankkinut. Jo pääsykokeisiin lukiessa ala alkoi kiinnostaa yhä enemmän, ja hän pääsikin Lapin yliopistoon.

Myös asianajajaksi hän päätyi sattumien kautta. Val-

mistumisen jälkeen hänellä oli reilu puoli vuotta aikaa ennen auskultoinnin alkua Kemi-Tornion käräjäoikeudessa. Hän kuuli perhetutun kautta työpaikasta asianajotoimistossa, ja sai paikan.

– Tykkäsin kovasti jo ensimmäisestä työpaikastani. Myös auskultointivuosi sen jälkeen oli tosi mielenkiintoinen. Oli mukava nähdä toiselta puolelta pöytää, miten avustajat hoitavat juttuja.

Samaa hän suosittelee nuorille vastavalmistuneille. Kannattaa kokeilla työ- ja harjoittelujaksojen avulla eri paikkoja. Tällöin näkee juristin työtä eri näkökulmista ja omat kiinnostuksen kohteet hahmottuvat.

Yrittäjyys ei ollut Miinalalle itsestään selvä ratkaisu. Suvussakaan ei ollut minkäänlaista yrittäjätusta.

Ajatus omasta toimistosta alkoi kuitenkin vähitellen kypsyä niiden vuosien aikana, jolloin hän työskenteli rovaniemeläisessä asianajotoimistossa.

– Ajattelin, että saisין rakentaa työaikataulut aika vapaasti ja vaikuttaa enemmän siihen, minkä tyyppisiä asioita hoidan”, Miinala sanoo.

Samanhenkisen kollega on kullannarvoinen. Satu Miinala ja Niina Kaisanlahti tutustuivat ollessaan töissä samassa toimistossa. He keskustelivat lounaiden ääressä ja huomasivat olevansa hyvin samanhensisiä. ➔

- Yrittäjäksi ryhtyminen kiinnosti molempia, ja se tuntui mielekkäimmältä yhdessä jonkun toisen kanssa.
- Ajatukset menivät yhteen niin siinä, miten yhtiön toimintaa hoidetaan, kuin arvoissa, esimerkiksi siinä, että on tärkeää varata aikaa myös perheelle ja harrastuksille. Alussa vähän hirvitti ja jännitti, miten yrittäjänä pärjää, joten tuntui turvallisemmalta hypätä siihen yhdessä, Miinala sanoo.

Entinen työnantaja oli reilu: hän antoi lähtijöille tukensa ja heidän omia vireillä olevia juttujaan mukaan. Näin heidän ei tarvinnut aloittaa omaa toimistoa ihan tyhjältä pöydältä.

Uusia töitä alkoi tulla myös kollegoiden suositusten kautta.

– Oli jännittävää odottaa, alkaako puhelin soida. Varmaan ensimmäinen vuosi oli sellaista vaihetta, kun emme olleet ihan täystyöllistettyjä, mutta seuraavana vuonna töitä oli jo enemmän. Olemme olleet tosi tyytyväisiä töiden määrään.

Yhtiökumppani on hyvä olla olemassa silloinkin, kun tulee kiireisiä ajanjaksoja. Töitä voidaan tarvittaessa jonkin verran jakaa.

– Minulla ei ole erityisiä kasvuhaaveita: haluaisin jatkaa työtäni tällä tavoin kuin nyt, ja pitää edelleen tasapainon työn ja vapaa-ajan välillä, Miinala sanoo.

Miinala on mukana Asianajajaliiton Lapin osaston hallituksessa ja on pohtinut paljon sitä, miten nuoria ihmisiä saataisiin asianajajiksi pienemmille paikkakunnille. Hän itse suosittelee pienellä paikkakunnalla työskentelemistä lämpimästi, mutta toteaa, että nuorten sijoittumista sanelee paljon työllisyystilanne.

Harva lähtee yrittäjäksi kylmiltään vastavalmistuneena, ja työpaikkojen vähyys kasvukeskusten ulkopuolella ajaa ihmiset etelään isoille paikkakunnille.

– Jossain vaiheessa olisi kiva suoda vastavalmistuneelle mahdollisuus olla meillä opissa. Ehkä hän uskaltaisi sitten perustaa oman toimistonkin, Miinala pohtii. *

NUORIA KAIVATAAN MAAKUNTIIN

- Asianajoala keskittyy voimakkaasti pääkaupunkiseudulle. Asianajajista jo 60 prosenttia toimii Uudenmaan alueella. Vuosituhannen vaihteessa Uudellamaalla työskenteli vielä alle puolet.
- Suomen noin 2 100 asianajajasta 23 prosenttia on yli 60-vuotiaita. Pääkaupunkiseudulla heidän osuutensa on vain 16 prosenttia. Sen sijaan esimerkiksi Kymessä, Päijät-Hämeessä ja Mikkelissä asianajajista 38–48 prosenttia on yli 60-vuotiaita.
- Asianajotoimistoja on Suomessa noin 800. Vain reilut parikymmentä suurinta toimistoa työllistävät yli 10 juristia, mutta näissä toimistoissa työskentelee liki 40 prosenttia kaikista asianajajista.
- Lähes 80 prosenttia asianajotoimistoista työllistää vain yhden tai kaksi juristia.

Avoimin mielin kohti uutta ja erilaista

Olemme uuden partaalla. Normirutiinit ovat koetuksella perusteettoman kritiikin ja väärin väitteiden ja perustelujen kasvaessa. Tärkeää olisi kuitenkin kulkea avoimin silmin ja sieluin ja antaa uudelle ja erilaiselle mahdollisuus. Se on hyvä periaate, jota elämässä kannattaa noudattaa. Valitettavaa on, ettei kyseinen periaate tahdo nykymaailmassa toimia.

Helsingin Sanomat julkaisi 25.11.2018

Saska Saarikosken artikkelin, jossa Saarikoski käsittelee julkisen keskustelun kriittisyyttä ja kauheutta. Saarikoski lainaa professori **Tom Nicholsin** tekstiä:

”Julkinen debatti melkein asiasta kuin asiasta taantuu juoksuhaudat sodaksi, jossa tärkein tavoite on todistaa vastapuolen olevan väärässä. Kyseinen ilmiö johtuu narsistisesta kulttuurista, jonka internet on aseistanut. Nykyään lähes jokainen uskoo olevansa keskimääräistä älykkäämpi.”

Saarikoski itse toteaa, että:

”Iso ongelma on vahvistusharha: ihmiset etsivät informaatiota, joka tukee heidän mielipiteitään, mutta sivuuttavat vastakkaiset tiedot. --- Moni asiantuntija on jo vetäytynyt turhautuneena keskustelusta. Se aiheuttaa kierteen, jossa mölyn määrä lisääntyy ja loputkin täysjärkiset luopuvat leikistä.”

Tähän kasvavaan kriittisyyteen me asianajajat törmäämme työssämme usein. Meillä on aitiopaikka omilla toimillamme osoittaa, että toisinkin voi ja kannattaa toimia. Niin oikeussalissa kuin sen ulkopuolella. Meidän vahva ammattitaitomme ja etiikkamme, tietämys ja osaamisemme mahdollistavat asiantuntevan ja asiallisen keskustelun ja asioiden hoitamisen. Asianajajaliiton strategia myös vahvistaa tätä. Asianajajat puolustavat oikeusvaltiota ja perusoikeuksia. Me pidämme huolen siitä, että kansalaisten ja oikeushenkilöiden oikeudet turvataan. Tämä asema korostuu entisestään, kun poliisilla ei ole riittävästi resursseja tutkia juttuja. Pidetään huoli siitä, että oikeusvaltio voi toimia mahdollisimman hyvin.

Tero Puba

Asianajajaliiton valtuuskunnan puheenjohtaja

Käräjäveitikoista professionaaleiksi

Asianajajan ammatti on Suomessa nuori, ja ammattikunnan arvostus on noussut vasta viime vuosikymmeninä. Entisaikojen ”käräjäveitikoista” on tullut yhteiskunnassa arvostettuja asiantuntijoita.

TEKSTI KIRSI HYTÖNEN // KUVITUS VESA-MATTI JUUTILAINEN // KUVAT MENNEISYYDEN METSÄSTÄJÄT -KUVAKAMPAJAN SATOA

Suomalaiset ovat tee se itse -kansaa. Niin myös oikeudessa. Meillä on ollut viime aikoihin saakka vallalla poikkeuksellisen vahva maallikkoasianajajien perinne. Yleinen käsitys asianajajista vastasi pitkään **Väinö Linnan** Täällä Pohjantähden alla -teoksessa esiintyvää Kivivuoren Allania, joka alkoi isänsä sanoin lukea lakia ”*ei sitä noudattaakseen, vaan jotta osaisi sitä mahdollisimman taitavasti kiertää*”.

– Olemme olleet asianajajakunnan kehityksessä perinteisesti satoja vuosia jäljessä muuta Eurooppaa, sanoo suomalaisen asianajajakunnan historiasta kirjoittanut professori **Heikki Pihlajamäki**.

Ammattimainen, oikeustieteellisen koulutuksen saanut asianajaja on meillä hyvin tuore ilmestys.

Siinä, missä muualla Euroopassa oikeuslaitoksessa on ollut jo keskiajalla hyvin eriytynyt tehtäväjako, Suomessa asianajajien tehtäviä ovat hoitaneet muun muassa poliisit, tilintarkastajat ja virkamiehet oman toimensa ohella tai eläkkeelle jäätyään.

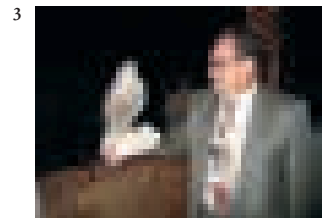
– Suomessa on pidetty hyvin tärkeänä, että ihminen on voinut itse ajaa omaa asiaansa tai pyytää edustajakseen vaikkapa naapurin isäntää tai serkkupoikaa, vahvistaa Asianajajaliiton pitkäaikainen, eläkkeellä oleva pääsihteeri **Markku Ylönen**.

– Vaikka vuonna 1959 tuli voimaan asianajajalaki, katsottiin laissa tarpeelliseksi säätää, ettei sillä rajoitettu muiltakaan oikeutta toimia oikeudenkäyntiasiamiehenä tai -avustajana, Ylönen huomauttaa.

Ei siis ihme, että **Elias Lönnrot** ehdotti *advokat*-sanan suomennokseksi *käräjäveitikkaa*. Heikki Pihlajamäen mukaan oikeudenkäyntien maallikkoperinne juontaa juurensa siitä, että Suomi on ollut köyhä ja harvaan asuttu maa. Ei ole ollut varaa tai muuten mahdollisuutta käyttää ammattimaisia avustajia oikeudellisissa asioissa. Asiat, joista on kiistely, ovat myös useimmiten olleet taloudelliselta arvoltaan niin vähäisiä, ettei asianajajaa ole kannattanut palkata.

Asianajajalaitos on kaikkialla kehittynyt kaupungistumisen myötä. Asianajajat ovat perustaneet toimistojaan sinne, missä on ihmisiä ja kaupankäyntiä – eli asiakaspotentiaalia. Myös hovioikeudet ovat sijainneet suurissa kaupungeissa, ja asianajajien on ollut kätevää toimia niiden lähellä.

– Suomen oikeudenkäyntijärjestelmä on ollut hyvin yksinkertainen, ehkäpä samoista syistä, joiden vuoksi asianajajia ei niin yleisesti ennen käytetty. Meillä käytössä oleva lautamiesjärjestelmä perustuu niin ikään maallikkoedustukseen. Oikeudenkäynneistä on siten ollut mahdollista selviytyä ilman oikeusoppinutta avustajaa, Pihlajamäki toteaa.

1. Asianajajaliiton 1. vuosikokous vuonna 1920.

2. Luontoretellä Levillä vuonna 2000 asianajajat Irma Akkola ja Jorma Haavikko. Kuva Pertti Pöykkö.

3. Haukka ja asianajaja Harri Kontturi IBAn kongressissa Bostonissa 2013. Kuva Harri Kontturi.

laajakulma

➤ Näin asiat olivat vuosisatoja. Vielä silloinkin, kun Suomen Asianajajaliitto ry perustettiin vuonna 1919, asianajotehtäviä hoiti monenkirjava joukko. Ja vaikka liitosta tuli vuonna 1959 säädetyn asianajajalain myötä julkisoikeudellinen yhdistys ja asianajajasta lailla suojattu ammattinimike, sekään ei vielä tuonut ratkaisevaa muutosta maan tapoihin. Suomessa on vielä nykyäänkin niin sanotut lupalakimiehet, joilta vaaditaan riittävää perehtyneisyyttä oikeudenkäyntiasiamiehen ja avustajan tehtävään. Sen voi saavuttaa muun muassa asianajajatutkinnon suorittamalla.

Lähes kaikki asianajotoimistot olivat 1980-luvulle asti pieniä yhden tai kahden asianajajan toimistoja, jotka hoitivat asioita laidasta laitaan. Erikoistumista ei juuri ollut. Asianajajat eivät myöskään voineet markkinoida itseään tai osaamistaan. Markkinointia ja mainontaa pidettiin alalla hyvän tavan vastaisena, ja siitä saattoi jopa saada huomautuksen Asianajajaliiton silloiselta kurinpitolautakunnalta. Mainonta vapautettiin vasta vuonna 1997.

Itse asiassa juuri epälojalina pidetty markkinointi oli yksi syy siihen, että asianajajakunta alkoi 1900-luvun alussa järjestäytyä yhdistysmuotoon. Tuolloin vastikään toimintansa aloittanut turkulainen toimisto Kivi & Saarnijoki kehui vuoden 1903 lehti-ilmoituksessaan olevansa *”parempi kuin aiemmin alalla toimineet”*. Heidän väitteestään, että *”Turun kaupungissa ei löydy yhtään täydellistä asianajotoimistoa joka palvelisi suomalaista yleisöä”*, syntyi pieniäinen lehti-ilmoituksilla käyty sota. Muut turkulaiset toimistot liittoutuivat ja vastasivat yhteisilmoituksella haastajalle, ja näin alettiin pitää yhteyttä keskenään. Ensimmäinen yhdistys perustettiin Viipuriin vuonna 1906.

Tavallinen kansa ei erottanut asianajajaa tuomarista tai muista lakimiehistä eikä ammattikunnan arvostukseen ollut kovin kummoinen. Asianajajat itse ovat kyllä aina osanneet arvostaa ammatiaan, mistä järjestäytyminen ja muusta lakimieskunnasta erottuminen kertoo.

Asianajajat muodostavat pitkälle erikoistuneen ammattikunnan, profession, kuten vaikkapa lääkärit. Professionaalisille ammattikunnille on ominaista itse-sääntely, ammattietiikka ja jonkinlainen sertifiointi. Asianajajatutkinto tuli pakolliseksi liittoon pääsemisen edellytykseksi 1984.

Pakollisen tutkinnon käyttöönottoon oli syynä osittain myös se, että liiton kurinpitoväestön määrä kasvoi 1970-luvun lopulla huolestuttavasti; työn laatua ja hyvän asianajajataivan omaksumista piti ryhtyä edistämään.

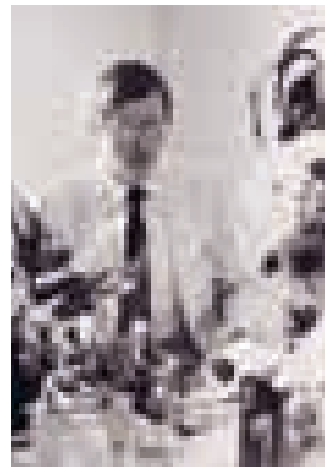
1. Helsingin asianajajayhdistyksen 25. vuosijuhlat vuonna 1934.

2. ”Partisaanit” IBAn kongressissa Cancunissa 2001. Kuva Harri Kontturi.

3. Asianajaja Olavi Hertteli oli pidetty ”kansanmies” ja arvostettu, inhimillinen maalaislakimies. Kuva vuodelta 1986. Kuva Lasse Hertteli.

4. Asianajaja Matti Pulkamsoittaa sahaa haitaristin säestyksellä Lapin osaston kokouksessa 2009. Kuva Pertti Pöykkö.

3

1

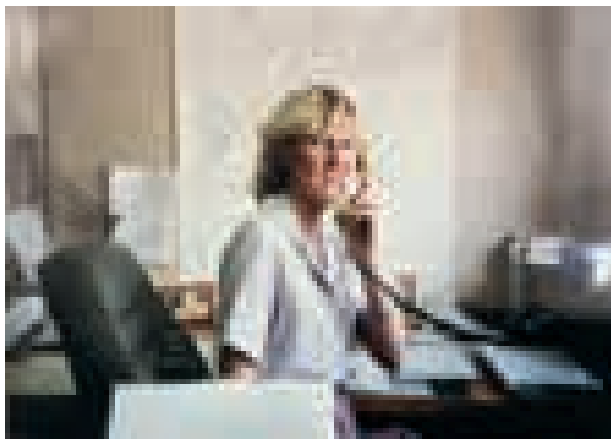

2

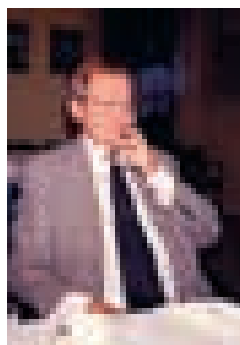

4

1

3

4

Asianajajan työ ei vielä 1960- tai 1970-luvuillakaan ollut kovin hohdokasta. Aikaa kului käräjillä, missä joutoaikoina oleskeltiin asianajajille varatuissa tiloissa, jotka eivät useinkaan olleet kovin viihtyisiä. Käräjät alkoivat aamulla, ja vasta silloin asianoisaiset saivat juttulistojen perusteella tietää, mihin aikaan heidän juttunsa suurin piirtein olisi esillä. Asianajat saattoivat hoitaa yhden kärjäpäivän aikana jopa viisi–kuusi juttua. Toimistoissa työskenneltiin vielä ennen sotia siten, että asianajat seisoivat tai kävelivät ja sanelivat ääneen kirjelmiään isoissa pulpeteissa istuville sihteereille.

– Iso murros asianajajakunnan arvostuksessa ja asemassa tapahtui vasta 1980- ja 1990-luvuilla, kun kansainvälistyminen ja markkinoiden vapautuminen alkoivat, Pihlajamäki kertoo.

Neuvostoliitto romahti, Berliinin muuri kaatui, pääomamarkkinat vapautuivat ja Suomi liittyi Euroopan unioniin. Suuren murroksen aikaan ajoittuvat myös rikos- ja siviilioikeudellisten prosessien uudistaminen, jotka raivasivat tietä koulutetuille asianajajille. Asioista tuli niin monimutkaisia, että asianajajien kannatti ja oli pakkokin erikoistua johonkin. Samalla alkoi toimistojen kasvu.

Vuonna 1993 asianajajille tuli mahdolliseksi toimia myös osakeyhtiönä. Muutenkin asianajotoimistot alkoivat omaksua muissa yrityksissä jo kauan noudatettuja toimintatapoja.

Kasvat ja kansainvälistyvät toimistot ottivat käyttöön Yhdysvalloista omaksutun organisaatiomallin. Kuulun newyorkilaisasianajaja **Paul Cravathin** mukaan nimetyssä mallissa toimistossa on pyramidin muotoinen organisaatio, jonka huipulla on osakkaiden, eli partnereiden joukko. Huipulle päästäkseen pitää ansioitua urallaan, ellei kuulu alun alkaen perustajaosakkaisiin. Malli on omaksuttu kaikkialla maailmassa. Tällaisia ”Big Law” -toimistoja ei edelleenkään ole Suomessa kovin monta, ja ne kaikki sijaitsevat pääkaupunkiseudulla.

Asianajajakunta on siten jakautunut kahteen leiriin, jotka elävät hyvin erilaisessa maailmassa: pääkaupungin isoihin liikejuridiikkaan erikoistuneisiin toimistoihin ja maakuntien pieniin yleistoimistoihin.

1. Pitkän asianajouran tehnyt Keijo K. Kiukkonen (1924–1983) rakasti puvun ja kravatit sijaan verkkareita ja Reino-tohveleita. Kuva Marjo Kiukkonen.

2. Asianajaja Marjo Kiukkonen ylpeänä omissa tiloissa kesällä 1982. Kuva Marjo Kiukkonen.

3. Asianajaja Ritva-Liisa Luomaranta ottaa vastaan asiakirjoja Borenius & Kemppisen toimistolla Mikonkatu 6:ssa 1970-luvun alussa. Kuva Ritva-Liisa Luomaranta.

4. Ajan tavan mukaan kollegat järjestivät yllätysjuhlat 50-vuotiaalle asianajaja Matti Wuorelle 1995. Paikkana Katajanokan Kasino. Kuva Markku Fredman.

➤ Keskittymisen ja toimistojen koon kasvun voisi ennustaa jatkuvan sitä mukaa kuin oikeuslaitoskin keskittyy. Tässä piilee sudenkuoppa oikeusturvan kannalta. Toimivan oikeusvaltion kannalta olisi parasta, että asianajajia olisi tasaisesti joka puolella Suomea eivätkä käräjämattkat olisi kohtuuttoman pitkiä.

– Vaikuttaa siltä, että juuri kun maakunnat saatiin miehitettyä asianajajilla, ne taas tyhjenevät. Oikeustieteiden tiedekunnan perustaminen silloiseen Lapin korkeakouluun vuonna 1979 oli yksi keino turvata asianajajien saatavuus pohjoisessa, Pihlajamäki sanoo.

Asianajajan ammatin arvostuksen nousu näkyy paitsi kansalaisten parissa tehdyissä kyselyissä, myös siinä, millaista uraa opiskelijat pitävät tavoitteenaan.

– Vielä 1970-luvulla useimmilla oli haaveena virkamiehen ura ja 1980-luvulla finanssihuuman kuumetessa, jolloin itse opiskelin, puolestaan haluttiin pankkeihin töihin. Nykyään taas oikeustieteen opiskelijat haaveilevat asianajajan urasta isossa liikejuridiikan toimistossa. Helsingissä tämä myös näkyy siten, että opiskelijat työskentelevät näissä toimistoissa opintojensa ohessa, mikä on kansainvälisesti hyvin poikkeuksellista, Pihlajamäki kertoo.

Asianajajien arvostuksen nousu näkyy selvästi myös siinä, että Asianajajaliitolta pyydetään lausuntoja ja kannanottoja lainsäädäntötyössä.

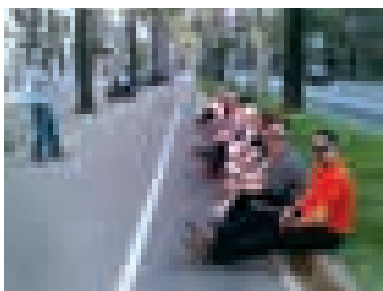
– Näin ei ollut vielä 1960-luvulla, muistelee Markku Ylönen.

Osansa arvostuksen nousussa on ollut Asianajajaliiton näkyvästi julkisuudessa esiintyneillä puheenjohtajilla sekä muilla liiton vaikuttajilla.

1. Professori Juha Karhu luennoi Lapin asianajajille Barcelonassa lokakuussa 2017. Kuva Pertti Pöykkö.

2. Skilex Levi 1997. Asianajaja Jouko Yli-Suvanto testaa sukseins luistoa. Kuva Pertti Pöykkö.

3. Lapin ja Turun osastojen tapaaminen Levillä 2000. Kuvassa Sinikka Kelhä, Leena Innanen, Anna Virmakoski ja Marjo Valtonen. Kuva Pertti Pöykkö.

1

2

3

Asianajaja **Pekka Sirviön** ura on kuin mallitarina ammatin muutoksesta. Hän aloitti rikosjuristina, opiskeli kauppatieteitä, jatkoi yleisjuridiikan toimistossa, ja oli mukana 1990-luvulla alkaneessa liikejuridiikan toimistojen kasvussa. Sirviö on toiminut pitkään myös Asianajajaliiton luottamustehtävissä, muun muassa liiton puheenjohtajana vuosina 1995–1998, ja nähnyt läheltä ammattikunnan ja sen arvostuksen kehityksen.

Valmistuttuaan vuonna 1968 Sirviö aloitti nuorena avustavana lakimiehenä tunnetun helsinkiläisen rikosasianajaja **Herbert Gumpelin** toimistossa. Gumpeler oli erikoistunut maksuttomiin oikeudenkäynteihin ja vähävaraisten sekä nuorten rikosentekijöiden rikosjuttuihin. Työ oli raskasta, koska Gumpeler halusi palvella asiakkaitaan hyvin, ja heitä käytiin hyvin usein tapaamassa vankiloissa ilman erityistä syytäkään. Rikosjuristivuoden jälkeen Sirviö siirtyi Castrén & Snellmanille yleis- ja liikejuridiikan pariin.

– Alkuvuosina työ oli pienimuotoista ihmisten tai pienyritysten asioiden hoitamista. Ei ollut sellaista draivia eikä kiirettä, mikä asianajajan työhön nykyään kuuluu.

– Vaimoni oli töissä Kaisaniemenkadulla. Tapasimme joka päivä kello 16 Aleksanterinkadulla kukkakaupan kulmalla ja kävelimme yhdessä kotiin. 1990-luvulla työtahti alkoi kiihtyä. Jos tulin lauantaina kotiin ennen seitsemää, lapset kysyivät, olenko sairas.

Työ toimistoissa ei alkuaikoina ollut kovin organisoitua. Sanontana oli ”alkaa kirstun pohja näkyä, pitäisiköhän alkaa lähettää laskuja”. Toimintaa sääntelivät asianajajalaki sekä Asianajajaliiton ohjeet hyvästä asianajajatavasta, palkkiosääntö ja tiedotusohjeet.

Asianajaja ei saanut mainostaa, ainoastaan ilmoittaa olemassaolostaan. Sirviön mukaan ajatus oli, että asianajaja on oikeudenhoidon osa ja että ihminen voi tulla kenen tahansa asianajajan luo ja saada kaikilta samantasoista palvelua. Liiton jäsenten kanssa asiakkaista kilpaili kaikenlaista väkeä: eläkkeellä olevia ➤

The background of the image is a photograph of a modern interior space. The ceiling is white and features several spherical pendant lights of varying sizes, some of which are illuminated, casting a warm glow. The lights are suspended by thin, dark cords. A large, dark grey diagonal overlay covers the left and bottom portions of the image, creating a layered effect. The overall aesthetic is clean and contemporary.

ROSCHIER

**Roschier onnittelee 100-vuotiasta
Suomen Asianajajaliittoa.**

**Roschier gratulerar Finlands
Advokatförbund 100 år.**

www.roschier.com

Muista myös
Asianajajapäivä 2020
Pe 17.1.2020 Kalastajatorppa, Helsinki

Asianajajaliitto uudelle sataluvulle

Pudistele pölyt juhlapuvusta ja kaiva korkkarit kaapista.

Asianajajaliiton 100-vuotisjuhla lähestyy.

Ota puoliso mukaan tai juhli kavereiden kanssa.

Pääasia, että saavut paikalle!

Milloin:

Pe 23.8. klo 14 alkaen

Missä:

Finlandia-talossa ja iltajuhla Kalastajatorpalla

Seuraa postiasi ja ilmoittaudu toukokuussa.

Creuna rakentaa digitaalisia asiakaskokemuksia.

Creuna on toimisto, joka parantaa asiakkaasi palvelukokemusta ja lisää myyntiä. Olemme auttamassa 100-vuotiaista Asianajajaliittoa ja tunnetuimpia asianajotoimistoja digitalisaatiassa.

www.creuna.fi

We want to congratulate the 100 year
old Finnish Bar Association & Bird & Bird

twobirds.com

Abu Dhabi & Amsterdam & Beijing & Bratislava & Brussels & Budapest & Copenhagen & Dubai & Dusseldorf & Frankfurt & The Hague & Hamburg & Helsinki & Hong Kong & London & Luxembourg & Lyon & Madrid & Milan & Munich & Paris & Prague & Rome & San Francisco & Shanghai & Singapore & Stockholm & Sydney & Warsaw

➤ konstaapeleita, herastuomareita ja syyttäjiä. Myöhemmin kilpailijoiksi tuli tilintarkastustoimistoja ja investointipankkeja.

– Asianajat elivät pitkään kuin norsunluutornissa ja eristyksissä yhteiskunnasta. Odotettiin, että joku tulisi pyytämään neuvoa, eikä itse lähestytty asiakkaita. Kun aloitin urani, eivät tavalliset ihmiset eivätkä monet toimittajatkaan tienneet, mikä on asianajaja. Lehdissä saatettiin kirjoittaa, että ”syytetyin asianajajana toimii entinen kuritusbuonevanki Virtanen”.

– Silloin katsottiin, ettei ole asianajajan arvon mukaista mainostaa. Muistan liiton pääsihteerinä pitkään toimineen professori **Matti Ylöstalon** sanoneen, ettei tule kysymykseenkään, että asianajajilla olisi valomainoksia. No, sittemmin niitä kyllä tuli. Itse asiassa mainonnan salliminen lähti viranomaisista, Sirviö muistelee.

Kilpailuvirastosta otettiin yhteyttä Asianajajaliittoon, sillä mainostuskielto oli viranomaisten mielestä kilpailun rajoittamista, koska muut samoilla apajilla kalastelevat juristit ja lakiasiantoimistot saivat mainostaa. Tottahan se olikin.

Oltuaan muutaman vuoden muualla Sirviö palasi vuonna 1989 Castrén & Snellmanille ja alkoi kollegojensa kanssa kehittää Suomen vanhinta asianajotoimistoa. He onnistuivatkin nostamaan ja kasvattamaan ”Cassun” taas toimistojen kärkijoukkoon. Sirviö jäi eläkkeelle Castrén & Snellmanilta vuonna 2010.

– Ennen ajateltiin, että tänne eivät ulkomaiset toimistot tule koskaan. Ensimmäisenä tuli White & Case vuonna 1992. Nyt täällä on useita ulkomaisia toimistoja, ja monet toimistot myös kuuluvat kansainvälisiin yhteistyöketjuihin.

Parinkymmenen viime vuoden aikana asianajajan rooli oikeudenhoidon orgaanina on selkiytynyt. Sekä lainsäädännön että liiton toiminnan kehityksen myötä oikeutta hakevan mahdollisuudet saada asiantuntevaa apua ovat selvästi parantuneet.

Sirviölle on jäänyt uraltaan mieleen edesmenneen asianajaja **Aarno Arvelan** sanonta, ettei kukaan ole syntynään paha, vaan pahuus tulee muualta, olosuhteiden ja ympäristön vuoksi. Tässä ajatuksessa kiteytyy Sirviön mukaan rikosasianajajan tehtävä.

– Joskus kysytään, miten kukaan voi avustaa konnatai murhamiestä. Jos hänellä ei olisi avustajaa, hän olisi syyttäjän armoilla. Vahva syyttäjä tarvitsee vahvan puolustajan vastapainokseen.

– Asianajajan ydintehtävä on edelleenkin auttaa vähäosaisia ja muita, jotka eivät ilman apua pärjää yhteiskunnan rattaissa. Ei vain rikosasioissa tai muissa oikeudenkäynneissä, vaan kaikessa, missä pitää asioida viranomaisten kanssa. Perusadvokatuuri on minusta yhä yksityisen ihmisen puolustamista ja auttamista. Itsenäinen ja ammattitaitoinen asianajajakunta on tämän edellytys ja oikeusvaltion perusta. Riippumattonta asianajajaa ei määrää kukaan muu kuin asiakas ja asiakkaan etu. *

Hyvää asianajajatapaa on vaalittava

Esitän parhaimmat onniteluni 100-vuotisjuhlaansa viettävälle Suomen Asianajajaliitolle.

Kun julkisoikeudellisen asianajajayhdistyksen edeltäjä Suomen Asianajajaliitto ry perustettiin Turussa maaliskuussa 1919, sai itsenäistyneen Suomen oikeusvaltiokehitys tuekseen organisaation, joka tuli yhdeksi sen keskeiseksi osaksi.

Oikeusvaltion toteutuminen on edellyttänyt asianajajien ja asianajalaitoksen kehittymistä, mutta myös yhteistyötä muiden oikeusalan toimijoiden kesken. Esimerkiksi kunnollinen rikosprosessi on mahdollinen vain, jos sekä asianajat että syyttäjät tuntevat ammatinsaan vaatimukset.

Asianajaja tekee päivittäistä työtään monenlaisten ristiriitojen keskiössä. Luottamussuhteen, esteellisyden, salassapidon, vaitiolon ja totuusvelvollisuuden käsitteet kuvaavat asianajajan työn jännitteitä. Hyvä asianajajatapa sisältää asianajajien keskeiset arvot ja ohjeita ristiriitatilanteissa selviämiseksi.

Ensimmäiset asianajajien tapaohjeet vahvistettiin vuonna 1972. 1980-luvulla tehtiin perustavanlaatuisia töitä ohjeiden ymmärtämisen syventämiseksi ja asianajajaoikeuden kehittämiseksi. Uudet tapaohjeet saatiin vuonna 2009.

Asianajajien työn laadun ja asiakaskokemuksen parantamiseksi on viime aikoina otettu käyttöön monia liiketoiminnassa käytettyjä keinoja. Ne ovat tarpeellisia, mutta eivät yksin riitä. Luotettavaa asianajajalaitosta ja toimivaa oikeusvaltiota ei ole ilman hyvää asianajajatapaa. Sitä on jatkuvasti vaalittava ajan vaatimusten mukaan niin, että meillä on asianajajalaitos, jonka jäsenet suorittavat tehtävänsä totuudellisuuden ja oikeellisuuden velvoitteiden alaisina.

Timo Esko

Korkeimman oikeuden presidentti

Satavuotiaan riemut ja vaiivat

Millaiset asiat pyörivät puheenjohtaja Jarkko Ruoholan mielessä, kun Asianajajaliitto juhlistaa satavuotisiaan?

TEKSTI ANTTI KIRVES // KUVAT NINA KAVERINEN

Äkkinäinen voisi luulla, että mielikuvitus on loppunut kesken, kun Asianajajaliitto on ottanut satavuotisjuhlateemakseen samat kolme sanaa, joista muodostuu sen oma misio: *Asianajaja turvaa oikeusvaltion*.

– Kyllä sitä ihan oikeasti mietittiin. Juhlavuottakin alettiin suunnitella jo kolmisen vuotta sitten, naurahattaa Asianajajaliiton puheenjohtaja **Jarkko Ruohola**.

– Halusimme, että juhlavuosi ankkuroituu liiton muuhun tekemiseen. Suomalaisen asianajajan ammatti on maailman paras. Mutta tietysti se ”turvaa oikeusvaltion” pitää sisällään sen, että asioita pitäisi viedä parempaan suuntaan. Pitää tuoda esille myös niitä epäkohtia, joita oikeusvaltiossamme on.

Kun Ruohola aloitti puheenjohtajana vuonna 2016, hän nosti päätavoitteikseen kaksi asiaa. Ensinnäkin hän halusi lisätä asianajajakunnan arvostusta oikeudellisten olojen kehittäjänä. Toiseksi hän toivoi voivansa edistää laadukkaiden asianajopalveluiden saamista kaikkien ulottuville heidän asuinpaikastaan ja varallisuudestaan riippumatta.

Miten hän näkee onnistuneensa pyrkimyksissään?

– Asiathan ovat olleet hyvällä tolalla niin Asianajajaliitossa kuin suomalaisessa oikeusvaltiossakin jo ennen minun puheenjohtajuuttani, Ruohola hymyilee.

Sitten hän vakavoituu. Positiivista kehitystä on toki tapahtunut. Vapaaehtoiset, maksutta työtä tekevät asianajajat laativat Asianajajaliiton puolesta viime vuonna 59 lausuntoa eri lainsäädäntöhankkeista.

– Asianajajien näkemystä arvostetaan ja meiltä kysytään mielipidettä yhä useammin. Asianajajaedustajat olivat valmistelemassa esimerkiksi tiedustelulainsä-

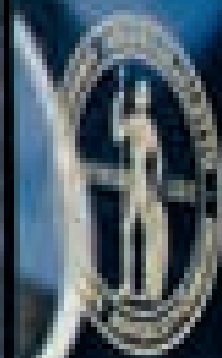
däntöä ja heidän näkemyksiään arvostettiin, vaikka he olivat siellä niitä, jotka toivat esille yksityisyydensuojaa eivätkä suinkaan välttämättä olleet aina enemmistön mielipiteen kannalla.

Näkyvyyttä on lisännyt myös Oikeusvaltio2025-ohjelma, jossa on linjattu ne oikeuspoliittiset, oikeusvaltion kehittämiseen liittyvät tavoitteet, joita Asianajajaliitto proaktiivisesti ajaa.

Sen sijaan Ruoholan toinen iso tavoite laadukkaista asianajopalvelusta jokaisen ulottuvilla ei ole juurikaan kehittynyt. Taustalla on hänen mukaansa kolme isoa ongelmaa: eläköityminen, käräjäoikeuksien toimipaikkojen vähennykset sekä se, että asianajopalvelut katoavat maakuntakeskuksistakin ja keskittyvät suurimpiin kaupunkeihin.

– Merkittävä osa asianajajistamme on lähivuosina jäämässä eläkkeelle. Helsingin ulkopuolisista asianajajista kolmasosa on täyttänyt 60. Käräjäoikeusverkoston on merkittävästi supistettu tämän vuoden alusta lukien, mitä Asianajajaliitto ei sinänsä ole vastustanut. Me ymmärrämme sen, että suuremmat yksiköt ovat tehokkaampia. Mutta nämä kaksi asiaa yhdistettynä siihen, että etenkin nuoret asianajajat haluavat työskennellä mieluummin suurimmilla paikkakunnilla, aiheuttavat hyvin suuren uhkan: muutaman vuoden päästä laadukkaita asianajopalveluita ei ehkä enää ole kuin puolessa tusinassa kaupungissa.

Kehityksen keltasta ovat Ruoholan mukaan pudonneet myös julkinen oikeusapu ja oikeusturvavakuutukset. Hän helpottaisi oikeusavun saamista nostamalla sen tuloarvoja. ➔

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO

INLANDS ADVOKATFÖRBUND

FINNISH BAR ASSOCIATION

VALVONTALAUTAKUNTA

– Ei kaikilla kansalaisilla pitä olla mahdollisuutta valtion kustantamaan oikeusapuun, mutta tällä hetkellä tulorajat ovat todella matalat. Yksityisen asianajajan antamaa oikeusapua pitäisi voida saada myös muissa kuin oikeudenkäyntiasioissa. Julkiseen oikeusapuun pitäisi saada jonkin verran enemmän rahaa. Valtion budjetista nämä summat ovat pikkiriikkisiä, ja kuitenkin tässä on kyse oikeusvaltion ja yksityisen ihmisen oikeusturvan kannalta todella isoista asioista.

Vielä toistaiseksi Ruohola uskoo, että asianajajia riittää hoitamaan oikeusapujuttuja. Mutta ongelmia voi tulla tulevaisuudessa, jos nuoret asianajajat eivät enää halua niitä hoitaa. Tutkimusten mukaan asianajajien keskituntiveloitus ilman arvonlisäveroa on 200 euroa, mutta oikeusapujutuissa se jää 110 euroon. ➤➤

SUOMALAISEN
ASIANAJAJAN AMMATTI
ON MAAILMAN PARAS.

➤ Liitto on ehdottanut oikeusavun tuntiveloitukseksi 140:ää euroa, mikä Ruoholan mielestä vastaisi kustannuskehitystä.

Keskituloisen ihmisen kannalta hän pitää vähintään yhtä suurena ongelmana oikeusturvavakuutuksia.

– Oikeusturvavakuutusten korvauspiiri on todella suppea ja enimmäiskorvausmäärät aivan liian pienet. Asianajaliitto ymmärtää hyvin sen, että jos enimmäiskorvausmäärää korotetaan ja korvauspiiriä laajennetaan, niin vakuutusmaksukin nousee. Uskon silti, että vakuutusmaksut pysyisivät kohtuullisina, vaikka vakuutusehtoihin tehtäisiin merkittäviäkin muutoksia.

Suomalaisen oikeusvaltion isoimpana ongelmana Ruohola pitää oikeudenkäyntien hitautta ja kustannuksia.

– Oikeudenkäynnit kestävät aivan liian kauan. Varsinkin yksityisille ihmisille tai pk-yrityksille on liian iso taloudellinen riski joutua oikeudenkäyntiin. Tämä tietysti johtaa siihen, että kaikkia juttuja ei käräjille viedä, vaikka ne ansaitisivat päivänsä oikeudessa.

Suomalaisen asianajajakunnan isoin ja toistaiseksi ratkaisematon haaste on ikääntyminen. Asianajaliitossa on mietitty ratkaisuja ongelmaan, samoin toiseen lähivuosien haasteeseen, joka liittyy jäsenistön sukupuolirakenteeseen.

Asianajajakunta on edelleen hyvin miesvaltainen, vaikka uusista asianajajista enemmistö on naisia. Nuorista naisasianajajista merkittävä osa ei kuitenkaan pysy alalla, vaan hakeutuu muutaman vuoden työskentelyn jälkeen muihin töihin.

– Jos alalle jää enimmäkseen miehiä, puolet parhaisista kyvystä jää alan ulkopuolelle. Tähän pitäisi asianajotoimistoissa löytää enemmän keinoja. Uskon, että kysymys on vapaa-ajan ja työn yhteensovittamisesta. Tarvitaan enemmän keinoja siihen, että niin miehet kuin naiset kokisivat asianajoalan omakseen.

Liitossa on perustettu vuoden alussa työryhmä, jonka toimeksiantona on miettiä nimenomaan tätä asiaa, mutta tuloksia vasta odotellaan.

Asianajajan työ on Ruoholan mielestä monipuolista, vaihtelevaa, mielenkiintoista, älyllisesti haastavaa ja kaikkea huolimatta useimmille taloudellisestikin tyydyttävää. Useimmat suomalaiset asianajajat viihtyvät työssään.

Toisaalta osa asianajajista on ylityöllistettyjä, jos ei ihan burn outissa, niin lähellä sitä. Aika ei riitä perheelle ja vapaisiin. Työtä ei saada jaetuksi varsinkaan yhden hengen toimistoissa, joita on Suomessa paljon.

– Luulen, että moni ei ryhdy yrittäjäksi siksi, että kokee sen liian yksinäiseksi. Asianajotoimistojen yksikkökokoja pitäisi kasvattaa. Ymmärrän, ettei pienemmillä paikkakunnilla voi olla viidenkymmenen tai edes kymmenen asianajajan yhtiöitä, mutta yhden

”OIKEUDENKÄYNNIT KESTÄVÄT AIVAN LIIAN KAUAN.”

hengen toimistoista pitäisi saada muutaman, mieluummin vaikka viiden asianajajan firmoja, joilla voisi olla 2–3 toimipaikkaa.

Kaupungistuminen, ilmastonmuutos, väestön ikärakenne, kansainvälistyminen, tekoäly... Asianajajan työnkuvaa muuttavat samat megatrendit kuin maailmaa muutenkin. Ruohola näkee tulevaisuuden valoisana.

– Uskon, että asianajajia tarvitaan seuraavien sadan vuoden aikana vähintään saman verran kuin edellisten sadan vuoden aikana, ja vähintään yhtä suuria muutoksia on edessä, kuin mitä suomalainen asianajajakunta on kokenut EU:hun liittymisen jälkeen. Muutos on kuitenkin mahdollisuus, ja suomalaiset asianajajat ja asianajotoimistot kyllä pärjäävät. Tekoäly ei korvaa juristeja, vaan vähentää tylsää rutiinityötä ja antaa ihmisten keskittyä vaativaan asiantuntijatyöhön.

Suomalainen oikeusvaltio on Ruoholan mielestä puutteistaan huolimatta maailman parhaita.

– Suomessa on hienoa hoitaa asioita, tuomioistuintimet toimivat riippumattomasti, luotettavasti ja varmasti. Hitaasti, mutta kuitenkin. Byrokratia on kuitenkin melko kevyttä ja asioita on helppo hoitaa. Tässä ammatissa on oman itsensä ja oman aikansa herra. Vaikka asiakkaiden asiat ovat välillä kiireellisiä ja työpäivää joutuu venyttämään, ainakin yrittäjänä tai osakkaana on sitten myös vapautta.

Ruoholan puheenjohtajakausi loppuu kesäkuussa 2020. Sen jälkeen hän keskittyy asianajotyöhön omassa toimistossaan.

– On todella upeaa, että olen sattumalta saanut olla puheenjohtajana juuri tämän juhluvuoden ajan. Tehdävä on tarjonnut näköalapaikan suomalaiseen oikeudenhoitoon ja oikeusvaltioon. On todella päässyt myös vaikuttamaan siihen, miten suomalainen asianajajakunta antaa panoksensa yhteiskunnalle. Puheenjohtajuuden jälkeen on taas enemmän aikaa asiakastyölle. Olen nuori mies vielä, Ruohola nauraa. *

henkilö kuvassa

LENTÄVÄ AJATUS

”On täysin sattumaa, että minusta tuli asianajaja. Synnyin maatilan poikana Luvialla ja muutin sieltä Turkuun opiskelemaan vuonna 1982. Oikeustieteelliseen menin, koska en yhtään tiennyt, mitä haluan tehdä isona. Olen onneksi viihtynyt niin hyvin asianajajana, ettei ole tarvinnut koskaan mieltä muita töitä. Oikeaan suuntaan on ajelehdittu.

Olen ollut naimisissa yli 31 vuotta. Kolme lastamme ovat jo aikuisia, ja koska meillä ei ole kesämökkiä eikä purjevenettä, vietämme lomat vaimoni kanssa ulkomailla tai Suomen luonnossa.

Vaimoni on innokas oopperan harrastaja, ja minustakin on siinä sivussa muotoutunut ainakin oopperan seuraaja. Myös teatterissa käyn mielelläni. Mutta kun haluan täysin irrottautua ympäröivästä maailmasta, otan romaanin käteen. Hyvin kirjoitettu romaani auttaa kohoamaan arjen yläpuolelle, ja siinä on kirjailijan tai hänen hahmojensa näkemys, ote maailmanmenoon. Ei tarvitse välttämättä olla samaa mieltä, mutta ainakin saa erilaisen katsantokannan kuin jos katsoisi asioita vain omien silmälasiansa läpi.”

Lisää verkkokursseja ja sähköistä asiointia

Organisaatiouudistuksen myötä liitto tarjoaa jäsenilleen parempaa palvelua, monipuolisempaa koulutusta sekä käytännön tukea.

TEKSTI KATARIINA KRABBE // KUVITUS ANNA-KAISA JORMANAINEN

Asianajajaliiton uusi organisaatio tulee voimaan vaiheittain tämän vuoden aikana, kunhan rekrytoinnit saadaan hoidettua ja henkilökunta perehdytettyä uusiin tehtäviin.

– Meillä muun muassa aloitti maaliskuussa IT- ja kehittämisasiantuntija **Eric Puchner**. Hän auttaa ja kouluttaa asianajajia digitalisoimaan toimistojaan ja lisäksi hän kehittää liiton sähköisiä palveluita, pääsihteeri **Minna Melender** kertoo.

– Rekisterit ja asiointipalvelu uudistetaan palvelumuotoilunäkökulmasta, joten IT-asiantuntijamme pääsee myös miettimään, miten sähköinen asiointi saadaan mahdollisimman helppokäyttöiseksi ja toimivaksi.

Rekisteriuudistus voi aiheuttaa siirtymäaikana joihinkin palveluihin viivettä, mutta lakisääteiset asiat hoidetaan silloinkin aikataulussa.

Lisäksi liittoon on rekrytoitu talousasiantuntija sekä markkinointiviestinnän asiantuntija, jonka vastuusiin kuuluu tapahtumien ja koulutusten kohdennettu markkinointi ja visuaalinen viestintä, mutta jonka on määrä auttaa ja kehittää myös valvontaratkaisuihin viestimistä.

– Taloushallinto on ollut ulkoistettuna, mutta pyytymme kehittämään prosesseja ja raportointeja paremmin, kun saamme asiantuntijan omaan toimistoon, Melender perustelee.

Organisaatiouudistus on suurin ainakin kymmenen vuoteen, ja sitä tukevat myös loppukevällä avattavat uudet verkkosivut.

– Tavoitteena on pystyä palvelemaan jäseniä entistä paremmin. Tämä tavoite tulee suoraan strategiastamme. Liitolta kaivataan enemmän konkreettista tukea ja apua, ja tähän tarpeeseen pyrimme nyt vastaamaan, Melender sanoo.

Asianajajaliitto järjestää täydennyskoulutusta tarjotakseen asianajajille räätälöityä koulutusta ja helpottaakseen siten kouluttautumismuutosten täyttämistä.

Tyypillisimpiä ovat puolen päivän mittaiset luentokurssit.

– Ajatuksena on järjestää koulutusta, johon mahdollisimman moni pystyisi osallistumaan. Kursseja pyritään järjestämään monipuolisesti eri oikeudenoilta, ja puhtaan juridisen koulutuksen lisäksi järjestetään myös ammattitaitoa muuten kehittävää koulutusta, palvelujohtaja **Liisa Aro** kertoo.

Koulutustoiminnan ei ole tarkoitus tuottaa voittoa, vaan kurssimaksuilla katetaan niiden järjestämisestä aiheutuvia kuluja. Siksi kurssimaksut pystytään pitämään kaupallisten tahojen järjestämiä kursseja edullisempina.

Opettajina toimii kokeneita asianajajia ja huippuasiantuntijoita myös alan ulkopuolelta. Tänä keväänä järjestetään muun muassa Business Development Day, jossa on puhujana palkittu kansainvälinen kouluttaja, kirjailija ja asianajaja **Itzik Amiel**.

– Toukokuussa järjestetään myös erittäin mielenkiintoinen koulutus asianajajien etiikasta ja hankalista päämiehistä, Aro vinkkaa.

Lähes kaikkia liiton koulutustilaisuuksia on mahdollista seurata myös etänä.

– Osallistujamäärät kurssiellemme ovat olleet kasvussa etenkin etäosallistumisen suhteen. Näin koulutus on entistä paremmin kaikkien jäsentemme ulottuvilla, Aro sanoo.

Mahdollisuuksia järjestää tulevaisuudessa myös pelkästään verkkokursseina toteutettavia koulutuksia kartoitetaan.

– Koulutusstrategian uudistustyön tarkoituksena on miettiä syvällisemmin uusia tapoja kouluttaa, ja verkkokurssit ovat yksi mahdollisuus.

Loppuvuodesta onkin tarkoitus rekrytoida koulutusasiantuntija, jonka toimenkuvaan kuuluu muun muassa verkko-opintojen suunnittelu. *

VALVONTAYKSIKKÖ SÄILYY RIIPPUMATTOMANA

Asianajajaliiton omia jäseniä koskevaan valvontaan kuuluvat muun muassa toimistotarkastukset, täydennyskouluttamismelvoitteen valvonta ja velkaantumisselvitykset. Yleisvalvonta on liiton hallituksen vastuulla ja käytännön tehtäviä hoitaa tarkastusjuristi **Kristiina Sare**.

Valvontalautakunta on täysin erillinen, luottamusmiehistä koostuva riippumaton elin, eikä liiton hallitus voi puuttua sen toimintaan tai ratkaisuihin millään lailla. Valvontalautakunta valvoo asianajajien ohella lupajuristeja ja julkisia oikeusavustajia.

Asianajajaliiton toimiston valvontayksikkö

valmistelee kanteluita ja palkkioriiita-asioita valvontalautakunnan ratkaistavaksi.

– Valvontayksiköstä on säädetty asianajajalain, ja siksi oli tärkeä pitää se organisaatiouudistuksessa erillisenä, vaikka valvonta tullaankin yhdistämään yhdeksi toimintasektoriksi, kertoo valvontajohtaja **Pia Kauppinen**, joka toimii valvontayksikön päällikön tehtävissä 31.7. asti.

Elokuun alusta Kauppinen siirtyvät Asianajajaliiton valvontajohtajan tehtävät, ja hän on sekä tarkastusjuristin että uuden valvontayksikön päällikön esimies.

– Minulla ei kuitenkaan ole direktio-

oikeutta valvontayksikön sisäiseen tekemiseen, enkä voi enää osallistua valvontalautakunnan ratkaisujen valmisteluun, vaan huolehdiin ainoastaan tietyistä hallinnollisista asioista. Valvontajohtajana pystyn kuitenkin neuvomaan asianajajia eettisistä ohjeista ilman riippumattomuusongelmia.

Yleisvalvonnan puolella kehitetään sidosryhmäyhteistyötä viranomaisten kanssa. Lisäksi rahanpesudirektiivit teettävät paljon työtä, johon kaivataan lisäresursseja.

– Tarkoitus on siis tehdä myös uudessa roolissa käytännön työtä kädet savessa, Kauppinen korostaa.

Kehityksen kirittäjä

Tekoäly muuttaa toimintatapoja, mutta asianajajan ammatin ytimessä säilyy oikeusvaltion puolustaminen, sanoo Boreniuksen kehitysjohtaja Niko Jakobsson.

TEKST JA KUVAT TERO IKÄHEIMONEN

”Ilmainen Motherboard Monitor 5.2.2.0 kertoo tilan-tietoja suoraan koneen ytimeistä eli prosessorista ja emolevystä. Suomenkielisellä kielipaketilla varustetuna se tarjoaa ymmärrettävää tietoa myös niille, jotka eivät tekniikkaa kunnolla tunne.”

Näillä sanoilla alkoi uutuuksien esittely Softapankki-palsta MikroPC-lehden numerossa 2/2003. Palstan yläreunassa kirjoittajaksi mainittiin **Niko Jakobsson**.

Tuolloin 19-vuotias Jakobsson oli aloittanut lehden avustajana jo 16-vuotiaana. Kirjoitustöiden lisäksi hän ylläpiti lehden verkkopalveluita.

– Hyvä ystäväni lähti armeijaan ja pyysi tuuraamaan häntä MikroPC:ssä. Kirjoitin lehteen lopulta yli 400 artikkelia. Sain samalla seurata läheltä media-alan konvergenssia eli digitalisaatiota, kun sisällöt siirtyivät lehden palstoilta verkkoon, ja julkaisujärjestelmiä ja liiketoimintamalleja uudistettiin, Jakobsson kertoo.

Päätös auttaa kaveria oli Jakobssonin uran kannalta merkittävä, sillä tietotekniikka ja Jakobsson ovat sen jälkeen kulkeneet käsi kädessä.

Nyt on hänen tehtävänsä tarjota ymmärrettävää tietoa myös niille, jotka eivät tekniikkaa kunnolla tunne.

Pohjois-Helsingissä varttunut Jakobsson kiinnostui tietotekniikasta jo varhain. 1980-luvun lapsena hänen ensimmäinen tietokoneensa oli legendaarinen ”tasavallan tietokone”, Commodore 64.

Kun ensimmäiset modeemit saapuivat markkinoille, Jakobssonien kotitalossa Puistolassa nettiyhteys saattoi olla päällä koko viikonlopun perjantai-illasta sunnuntai-iltaan. Internet-vallankumous otti ensiaskeleitaan, ja maailma kutistui vauhdilla tietokoneen ruudun ja sittemmin mobiililaitteen kokoiseksi.

– Se oli hienoa aikaa, Jakobsson muistelee.

Lukion jälkeen Jakobsson seurasi kiinnostuksen kohteitaan ja hakeutui Helsingin yliopiston opiskelemaan tietojenkäsittelytiedettä. Tieteenalasta puuttui

kuitenkin taso, joka oli kiehtonut häntä jo yläasteelta lähtien: miten yhteiskunta ja oikeusvaltio oikein toimivat.

– En koskaan valmistunut tietojenkäsittelyn laitokselta, vaan hain jo seuraavana vuonna oikeustieteelliseen.

Alan työt seurasivat nopeasti oikeustieteelliseen pääsyä. Toimittajatausta, tietotekniikka ja juridiikka yhdistyivät Edita-kustantamossa, joka ylläpitää Finlex- ja Edilex-tietopalveluita. Siellä Jakobsson kehitti palveluita sekä toimitti oikeustieteellisiä kirjoja ja juridisia artikkeleita Editan palveluihin.

Kustantamosta Jakobsson päätyi ensin Hannes Snellmanille, sitten Castrén & Snellmanille ja lopulta Boreniukselle, jossa hän aloitti vuonna 2012 ensin tietopalvelun parissa ja vuodesta 2016 lähtien kehitysjohtajana.

– Siitä taustasta, että tein 16-vuotiaana tietotekniikkaharrastuksesta työn ja pääsin kirjoittamaan it-aiheisia artikkeleita, on ollut hyötyä tehtävässäni. Täälläkin it-taitoni havaittiin, Jakobsson kertoo.

Kehitysjohtajana Jakobsson vastaa Boreniuksen sisäisistä palveluista, pois lukien HR ja talous. Laaja paletti pitää sisällään niin it:n, tietopalvelun, markkinointia, viestintää kuin koko toimistoa poikkileikkavia kehityshankkeita. Tavoitteena on, että tietotekniikka huomioidaan kaikissa toiminnoissa.

– Pitää osata puhua it-osastolle ”it:tä” ja juristeille ja osakkaille juridiikkaa. Teen myös jonkin verran substanssityötä eli neuvon asiakkaita. Jokainen päivä on erilainen.

Viime vuosina teknologian saralla on ollut yksi puheenaihe ylitse muiden: tekoäly.

Tutkijat ja alan ammattilaiset ovat yhtä mieltä siitä, että tekoäly yhdistettynä automaatioon ja robotiikkaan tulee vaikuttamaan yhteiskuntaan ja sen prosesseihin – mutta miten paljon, sitä on mahdotonta kenenkään sanoa varmaksi.

ASIANAJAJAN TEHTÄVÄNÄ ON PUOLUSTAA OIKEUSVALTIOTA.

➤ Myös asianajajan ammattiin tekoälyn kehitys tulee vaikuttamaan, Jakobsson sanoo.

Tekoälyn nykyiset ja lähitulevaisuuden sovellukset liittyvät ennen muuta tiedon käsittelyyn ja analyysiin. Yhdysvalloissa, jossa oikeuskäytäntö perustuu Suomea enemmän tapauksiin, tekoälyä käytetään jo runsaasti tapausten seulontaan ja kategorisointiin.

Tekoälysovellukselta voi pyytää esimerkiksi analyysin oikeuskirjelmästä. Se kertoo, jos jokin olennainen tapaus on jäänyt kirjelmässä viittaamatta.

– IBM Watson on kehittämässä eräänlaista juristirobottia, joka pystyisi muodostamaan oikeustapauksien pohjalta argumentteja. Mutta sekin on vielä aika alkeellista tekoälyä. Lisäksi nykyiset sovellukset on suunniteltu englannin kielelle. Suomen kielen vaihtelevaa sanajärjestystä ja taivutuksia tekoäly ei pääsääntöisesti ymmärrä – asioiden välisistä abstrakteista suhteista puhumattakaan.

Vielä ollaan siis kaukana tilanteesta, jossa tekoälyltä kannattaa pyytää pitkälle meneviä oikeudellisia neuvoja. Mutta väistämättä tekninen kehitys muuttaa

työtapoja, Suomessakin. Monet manuaaliset prosessit siirtyvät jo lähitulevaisuudessa historiaan, tieto muuttuu digitaaliseksi ja tekoäly auttaa juristeja käsittelemään sekä jalostamaan alati kasvavaa tietomassaa.

– Haasteena on, että suurin osa asianajotoimistoista on yhden tai kahden hengen toimistoja. Miten he saavat tekoälystä saman hyödyn irti kuin isot toimistot? Se voi onnistua vain, jos puhallamme yhteen hiileen ja näemme alana sen, että olemme olleet vähän kehityksestä jäljessä, Jakobsson mieltii.

– On tärkeää puhua positiivisesti teknologian kehityksestä. Takapakkeja tulee aina ja asiat eivät välttämättä mene niin kuin on suunniteltu. Mutta selvää on, ettei kehitystä pääse pakoon.

100-vuotiaassa Asianajajaliitossa ollaan hereillä tulevaisuuden suhteen. Asianajajaliitto on ottanut kantaa esimerkiksi etätoimistojen puolesta. Tulevaisuudessa asianajajan ja asiakkaan ei välttämättä tarvitse istua samassa huoneessa, vaan asioita voidaan hoitaa myös virtuaaliympäristössä.

Krogerus onnittelee 100-vuotiasta
Suomen Asianajajaliittoa

Krogerus

SIVENIUS
SUVANTO
& CO

**Vankkaa
työtä
kokemuksen
voimalla**

Asianajotoimisto Sivenius, Suvanto & Co Oy
Mannerheimintie 15 A, 00260 Helsinki
Aurakatu 3, 2. krs, 20100 Turku
Puh. 09 530 6760
www.sisulaw.fi

ONNITTELEMME
100-VUOTIASTA
ASIANAJAJALIITTOA

SUOMALAINEN
LAKIMIESYHDISTYS

**PPD ONNITTELEE
100-VUOTIASTA
ASIANAJAJALIITTOA.**

ppd.fi

AINA ENEMMÄN.

**PAINOTALO
PLUS
DIGITAL**

➔ Virtuaaliasianajaja on hyvä esimerkki teknologian kehityksestä, jonka myötä toimintaympäristö muuttuu, mutta työn ydin säilyy ennallaan.

Niko Jakobsson haluaakin muistuttaa, että vaikka tietotekniikka kehittyi, asianajajia tarvitaan lainsäädännön tulkeiksi jatkossakin. Niin kauan kuin ihminen säätää lait, ihminen niitä myös tulkitsee.

– En usko, että asianajajan perustehtävässä tapahtuu kovin radikaalia muutosta, vaikka välineet muuttuvat. Asianajajan tehtävänä on tulevaisuudessakin puolustaa oikeusvaltiota ja ajaa laillisia oikeuksia eri tasoilla.

Tietotekniikka on ollut olennainen osa Jakobssonin elämää lapsuudesta saakka. Vieläkö hän ehtii suhtautua tekniikkaan huvina ja harrastuksena?

– On minulla ollut omia palvelimia, ja harrastan jonkinsorttista koodausta ja muuta uusien teknologioiden testaamista.

Commodore 64:n ääreen Jakobsson ei sentään ole palannut, vaikka markkinoilla olisi nykyään tarjolla retrohenkinen kopio lapsuuden pelikonsolista. 1980-luvun alkeellinen pikseligrafikka voisi olla Jakobssonin 6-, 5- ja 1-vuotiaille lapsillekin liikaa.

– Ostin lapsille Nintendon. Ehkä he ymmärtävät sitä paremmin kuin Commodorea. *

”LAINSÄÄDÄNNÖN TULEE OLLA TEKNOLOGIARIIPPUMATONTA”

Niko Jakobssonin mukaan Suomen nykyisessä lainsäädännössä on paljon hyvää yleislainsäädäntöä, joka mahdollistaa uusien teknologioiden hyödyntämisen. Toisaalta Jakobsson näkee myös rajoitteita ja vanhoja kaavoja, joihin on vuosien saatossa kangistuttu.

– Niitä pitää sääntelyllä muuttaa, jotta saadaan innovaatioita, hän sanoo.

Jakobsson mainitsee esimerkkinä lohkoketjuteknologian ja sen hyödyntämisen. Lohkoketjuista puhutaan useimmiten virtuaalivaluuttojen yhteydessä, mutta niitä voitaisiin hyödyntää muuallakin, missä vaaditaan turvallista datan siirtoa ja säilyttämistä.

Tiivistetysti lohkoketjuissa on kyse hajautetuista tietokannoista. Lohkoketjussa ei ole keskuspalvelimia, jotka voisi lamauttaa tai hakkeroida. Sen ansiosta lohkoketjuun tallennettu tieto on perinteistä internet-palvelinta merkittävästi paremmassa turvassa.

Esimerkkinä lohkoketjujen mahdollisuuksista Jakobsson mainitsee asunto-osakeyhtiöiden osakekaupan. Nykyisellään asunto-osakekirjan tulee olla lain mukaan turvapainossa painettu, fyysinen asiakirja, mutta lohkoketjut mahdollistavat sähköisen asuntokaupan. Borenius on ollut mukana hankkeessa, jossa selvitettiin teknologian käyttöä.

Jakobssonin mukaan on luonnollista, että lainsäädäntö tulee hieppaan teknologiaa perässä. Yhteiskunnan rattaat pyörivät hitaasti, kun taas teknologia etenee aimo harppauksin.

Omalta osaltaan Jakobsson edistää teknologialle myönteistä lainsäädäntöä Asianajajaliiton teknologia, media ja tietosuojajäsenien -asianajajajärjestössä, joka antaa lausuntoja lainsäädäntöhankkeisiin, sekä liiton it-valiokunnassa, jossa pureudutaan asianajajatyön digitalisointiin muun muassa liiton jäseniä sitovia ohjeita muuttamalla.

– Lainsäädännön ja erilaisten määräysten tulee olla mahdollisimman teknologiarippumattomia.

Oikeudenhoidon tulevaisuus on digitaalisissa palveluissa

Tekoäly on täällä. Se tulee juristien koneisiin, toimistoihin ja oikeussaleihin sekä asiakaspalveluun. Se vaikuttaa niin juristin perusmetodiin, etiikkaan, työtapoihin kuin oikeudelliseen sääntelyynkin.

Uudet digitaaliset teknologiat antavat uudenlaisia mahdollisuuksia hyvän tavan mukaiseen lainvalmisteluun, lain kirjoittamiseen sekä oikeuden toteuttamiseen. Ne antavat myös asianajopalveluissa ennennäkemättömiä mahdollisuuksia keskittyä siihen, missä ihmiset ovat hyviä. Asianmukaisesti koodattu ja koulutettu, tekoälyllä tuettu kone nimittäin tekee monia tylsiä asioita paremmin kuin ihmiset. Kone käsittelee sujuvasti suuria määriä dataa ja tekstiä. Kone on myös hyvä havaitsemaan poikkeavuuksia ja toistuvia malleja sekä epäjohtomukaisuuksia.

Onkin hyvä miettiä uusia digitaalisia keinoja, joilla ihmisiä voidaan auttaa oikeusturvan ja oikeudellisen ennakoitavuuden sekä neuvonnan tarpeissa. Digitaaliset ratkaisut voivat osaltaan auttaa myös helpottamaan oikeusuojan saatuutta ja kustannuksia. Tämä tarve on meillä Suomessa perusteltua ottaa hyvin vakavasti.

Asianajotoimistojen jakautuminen yhtäältä suuriin, liikejuridikkiaan keskittyviin toimistoihin ja toisaalta pieniin praktiikoihin tuo omat seurauksensa digitaalisatiolle. Julkisen vallan ja asianajajakunnan on yhdessä työskenneltävä perustuslain yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti sen eteen, etteivät tulevaisuuden oikeudelliset palvelut jakaannu kahteen eri luokkaan: kalliisiin ja keskittyneisiin, digiä tehokkaasti hyödyntäviin isojen toimijoiden ratkaisuihin ja toisaalta yhä vaatimattomammassa puitteissa toimiviin pieniin toimistoihin. Digitaalisten oikeudellisten palveluiden systemisiini ja käytännön riskeihin sekä valvonnan ja valvottavuuden tarpeisiin onkin syytä perehtyä. Kyse on luottamuksesta oikeudelliseen palveluun.

Toimiva asianajajalaitos sekä laadukaiden, mutta kohtuuhintaisten oikeudellisten palveluiden saatavuus kuuluvat olennaisina osina oikeusvaltion.

Tuomas Pöysti
Oikeuskansleri

Tiukkojen kysymysten edessä

Oikeuskasvatustuntien pitäminen
yläkouluissa ja lukioissa on yksi
asianajajien tapa tehdä vapaaehtoistyötä.
Asianajaja Janne Nyman asteli luokan
eteen Porkkalan lukiossa, jossa hän on
itsekin opiskellut 25 vuotta sitten.

TEKSTI MIRJA KOLTTOLA // KUVAT EMMI KORHONEN

Porkkalan lukiossa on alkamassa lakitiedon tunti. Asianajaja **Janne Nyman** odottaa kärsivällisesti, että jokainen kurssin noin kolmestakymmenestä oppilaasta löytää itselleen istumapaikan. Nymanin edellisestä kouluvierailusta on ehtinyt vierähtää jo viitisen vuotta, ja nyt on ensimmäinen kerta, kun hän pitää tunnin ensitissessä opinahjossaan.

Kun luokkahuoneessa on lopulta rauhallista, Nyman alkaa käydä läpi oikeuteen ja työhönsä liittyviä perusteita: milloin henkilö on rikosoikeudellisessa vastuussa, miten rikosrekisteri toimii ja mitä oikeusasteita on olemassa. Oppilaat kuuntelevat keskittyneinä. Kurssi on vapaavalintainen, eli osallistujat ovat itse halunneet opiskella lisää lakitietoa, ja suurin osa kurssin osallistujista on tänään paikalla.

Joku saapuu paikalle vielä kymmenenkin minuuttia myöhässä, mikä ei lukiossa ole poikkeuksellista. Nymanin työssä ei ole varaa myöhästellä: hän kertoo nuorille fatalikalenterista, josta löytyvät kaikki oikeuden tärkeät määräpäivät, koska papereita ei voi toimittaa myöhässä.

Kun Nyman kysyy, kuinka moni tunnin osallistujista harkitsee hakemista oikeustieteelliseen, kolme oppilasta nostaa kätensä, yksi hieman epäröiden. Hän on 17-vuotias **Heli Viljanen**, joka kuitenkin punnitsee vielä vaihtoehtojaan, sillä hän haluaisi myös taidealalle.

Nyman itse kirjoitti ylioppilaaksi vuonna 1993, jonka jälkeen hän pääsi opiskelemaan oikeustieteelliseen tiedekuntaan ja muutti Kirkkonummelta Helsinkiin. Nyt hän työskentelee Asianajotoimisto Susiluodossa ja toimii lisäksi Helsingin Asianajajyhdistyksen puheenjohtajana.

Kun Nyman antaa ensimmäisen kerran aikaa oppilaiden kysymyksille, opiskelija toisesta pulpettirivistä esittää kolme. Tähtääkö Nyman vielä ylöspäin, voiko Suomessa päästä nimiosakkaaksi ja aikooko Nyman tulevaisuudessa Susiluodon johtajaksi?

Nyman vastaa epäröimättä, mutta hieman pohdiskellen. Hän kokee, että nimiosakkuuden osalta Suomessa on erilainen kulttuuri kuin eräissä muissa

maissa: toimiston nimi usein säilytetään historiallisista syistä ja nimi toimii myös brändinä. Nyman on aiemmin ollut Susiluodon hallituksessa ja voisi mahdollisesti toimia siellä tulevaisuudessakin.

Kun Nymanin urasuunnitelmat on selvitetty, siirrytään pohtimaan moraalisia kysymyksiä. Onko hänellä ollut koskaan tapausta, jonka hän olisi halunnut viedä oikeuteen, mutta asiakas olisi halunnut sovittelua? Ei kuulemma ole.

– Sellainen sanonta on, että laiha sopu on parempi kuin lihava riita, Nyman aloittaa.

Sen jälkeen hän selventää oppilaille alan käytäntöjä ja perustelee, miksi esimerkiksi sovittelu on usein paras vaihtoehto kaikille osapuolille.

Oppilaita mietityttävät uramahdollisuudet. Kuinka iso osa valmistuneista ryhtyy asianajajiksi? Ovatko asianajajat yrittäjiä vai työskentelevätkö he aina jossakin firmassa? Miltä näyttää asianajajien työllisyystilanne tulevaisuudessa? Millaista opiskelu on? ➤➤

Vapaaehtoisella lakitiedon kursseilla on 30 oppilasta.

Heli Viljanen ja Henri Kreu tähtäävät oikeustieteelliseen.

RIKOSOIKEUDELLISET KYSYMYKSET KIINNOSTAVAT NUORIA.

➤ – Onko EU-oikeuden osaajille tulevaisuudessa suurempi vai pienempi tarve? kysyy tuntia kiinnostuneena kuunnellut **Henri Kreu**.

Hän on 18-vuotias ja aikoo hakea tänä keväänä oikeustieteelliseen.

Nyman kannustaa Kreun uratoiveita, ja on muutenkin sitä mieltä, ettei alalle kouluteta liikaa ihmisiä.

Tunnin jälkeen Kreu kertoo, että on suorittanut kurssin jo kerran aiemmin. Nyt hän kuitenkin käy kurssia toistamiseen kerratakseen oikeustieteellisen pääsykokeita varten. Pääsykoe ei jännitä, ja hän yrittää ajatella asian niin, että olisi jo päässyt sisään. Kreu on kiinnostunut etenkin EU- ja rikosoikeudesta.

– EU-oikeus voisi olla erilaista ja kansainvälistä, hän miettii.

Nyman puhuu tunnilla myös sopimusten tekemisestä, sillä se kuuluu lukioille räätälöityyn oikeuskasvatustuntiin. Nuoret saavat pohdittavakseen kolme erilaista sopimustapausta. Ne eivät ole tälle ryhmälle vaikeita, ja Nymanilla on nuorten vastauksiin hyvin vähän lisättävää.

Nuoret tietävät, että halvan, ulkomailta tilattavan puhelimen kanssa kannattaa olla tarkkana ja varmistaa, onko sopimusehdoissa jotain vikaa. Selvää on myös, että väärän värisen vaatteen saa palauttaa kaup-

paan, jos kuitti on tallessa ja palautusehdoissa niin lukee, ja vaikka kesätyönantaja väittäisi, että työsopimuksen kirjoittaminen on kamalan hankalaa, kannattaa se silti aina pyytää kirjallisena.

Lopuksi oppilailla on tilaisuus esittää erityisesti rikosoikeuteen liittyviä kysymyksiä, joita uutisia lukiessa ja televisiosarjoja katsoessa on herännyt. Käsiä alkaa nousta: Millainen tuomio tulee yleensä pahoinpitelystä? Mitä jos joutuu puolustamaan murhaajaa, joka on selvästi syyllinen? Miten asianajaja määrätty rikollisille, kuten Turun torilla ihmisiä puukottaneelle? Onko työ henkisesti rankkaa? Onko jostain tapauksesta jäänyt huono omatunto? Onko lakimiehiä, jotka huolettavat vastustajina?

Lisäksi nuoria kiinnostaa, ovatko juristit erikoistuneita kuten lääkärit, mikä työssä on parasta, onko Nyman hoitanut todella pitkiä tapauksia ja millainen on huono asianajaja.

Nyman kertoo, että jokaiselle on taattava reilu oikeudenkäynti, oli henkilö syyllinen tai ei. Työ pitää erottaa työnä, eikä tärkeitä tapauksia voitaisi käsitellä, jos niille ei olisi puolustusasianajajaa. Hän vastailee kysymyksiin rauhallisesti ja sen kummempia miettimättä.

Luokassa vallitsee rento tunnelma. Uteliaat kysymykset ovat sallittuja, ja Nyman vastaa kaikkiin yhtä ➤

100 vuotta luottamusta

DLA Piper onnittelee Suomen Asianajajaliittoa vuosisadasta oikeusvaltion turvana.

Lämpimät onnittelut satavuotiaalle!

LUKANDER RUOHOLA HTO

ASIANAJOTOIMISTO • ADVOKATBYRÅ • ATTORNEYS AT LAW

TURKU • HELSINKI • KUOPIO • SALO • OULU

*Iloitsemme Asianajajaliiton
satavuotiaasta taipaleesta
ja
toivomme menestyksestä
tulevaisuutta.*

LEXIA
Legal Excellence

CSI®

onnittelee
lämpimästi
100-vuotiasta Asianajajaliittoa!

CSI Helsinki Oy
Viiktorivuorenkatu 11 C
00500 Helsinki

010 522 7600
myynti@csi.helsinki.fi
www.csihelsinki.fi

CSI
Lawyer
& LakiMies

Janne Nyman on tyytyväinen oppituntiin.

➔ kiinnostuneena. Nuoret käyttävät tilaisuutensa kuulla asianajajan työstä koko oppitunnin edestä.

Tunnin päätyttyä ryhmä hajoaa ripeästi, ja oppilaat jatkavat matkaansa ruokatunnille. Heli Viljanen ja Henri Kreu jäävät kuitenkin kertomaan ajatuksiaan. Viljanen on vierailun ansiosta entistäkin innostuneempi oikeustieteelliseen hakemiseen. Hän kertoo olleensa melko pitkään kiinnostunut lakitiedosta ja etenkin rikosoikeudesta.

– Tällä tunnilla sai lisätietoa, mikä avasi silmiä, Viljanen sanoo.

Nymanin kertomat asiat eivät olleet Viljaselle aivan uusia, mutta ne vahvistivat hänen omia käsityksiään. Viljasen mielestä kiinnostavinta asianajajan työssä on se, että pääsee puolustamaan ihmisiä. Kreu taas on päättänyt opiskella lakia ja hakeutua sitten asianajajaksi, sillä hänelle on luontaista työskennellä täsmällisen tiedon kanssa.

Jos Suomen tilanteessa pitäisi jotain muuttaa, Viljanen muuttaisi verotusta. Sen tarkemmin hän ei uskalla sanoa, koska ei mielestään tunne Suomen lakia vielä tarpeeksi hyvin. Kreu taas pohtii, että Suomen oikeusjärjestelmä voisi kaivata yhtenäistämistä, sillä julkisia varoja tuntuu kuluvan paljon prosessien monimutkaisuuteen.

Janne Nyman on itsekin viihtynyt tunnilla, sillä oppilaat olivat kiinnostuneita aiheesta ja keskustelivat aktiivisesti.

– Alaa on mukavaa tehdä tutuksi vapaaehtoistyön kautta, hän sanoo ja vaikuttaa vilpittömästi iloiselta.

Nyman on hiljattain muuttanut perheineen takaisin Kirkkonummelle, Sundsbergiin. Hänen opiskeluaikanaan tätä lukion lisärakennusta, jossa yhteiskunnalliset aineet ja kuvataidettunnit pidetään, ei vielä ollut. Nyman toivoisi, että hänenkin lapsensa menisivät aikanaan lukioon, mutta he saavat tehdä omat päätöksensä.

Myös kurssin opettaja **Ossi Kokkonen** on tyytyväinen tuntiin.

– Opiskelijat tuntuivat innostuneilta, ja kurssille on hyvä saada konkreettista sisältöä.

Joskus lakitiedon opiskelijat vierailevat myös käräjäoikeudessa, mutta kolmenkymmenen hengen oppilasryhmät ja lukion aikataulut eivät aina kohtaa käräjäoikeuden todellisuuden kanssa. Siksi asianajaja onkin erityisen tervetullut vieras luokkahuoneeseen. *

TERVEHDYS

Tuuletetaan ala yhdessä uudelle satahvulle

100-vuotisjuhlavuonna on syytä katsoa peruu- tuspeilin lisäksi myös tulevaisuuteen ja miettiä, millä keinoilla asianajoala ja ammattikunta jatkavat menestyksekkäästi jatkossakin.

Vanhoilla konsteilla ei varmaankaan pärjätä seuraavia sataa vuotta, sillä maailma muuttuu – onneksi! Myös asianajoala muuttuu ja uudistuu paljon puhutun ja odotetun digitalisaation myötä: rutiinitehtävien sijaan saamme keskittyä kiinnostavampiin tehtäviin ja manuaalinen työ vähenee. Yhtä suuri muutos voi olla se, että tulevaisuuden asianajajat eivät todennäköisesti haluaakaan tehdä töitä samalla tavalla kuin nyt on totuttu tekemään.

Tulevaisuuden asianajajat ovat toivottavasti saaneet monipuolisemman ja monitieteellisemmän koulutuksen kuin me aikoinaan – myös johtamiseen ja yrittämiseen. Nykyisen kisälli- oppipoika-asetelman sijaan tulevaisuuden asianajajat haluavat esimieheltään asiantuntija-asiiantuntija-kumppanuussuhdetta, jossa seniorit ja juniorit oppivat toisiltaan yhtä paljon, ja jossa osaamiset täydentävät toisiaan.

Naisten osuus asianajajakunnasta kasvaa varmasti ja nuorten valtava kiinnostus alaa kohtaan säilyy, jos ala uudistaa kasvojaan ja rohkaisee nuoria siihen, että yrittäjäyys on mahdollista myös omalla tyylillä: itsensä näköisenä, itselleen sopivalla tavalla ja paikasta riippumatta. Ala kaipaa myös diversiteettiä – on kaikkien etu, jos asianajajakunta on yhtä monimuotoinen kuin yhteiskuntakin. Uudet tuulet ja ajatukset, innovatiivinen perusvire ja rohkeus yrittää ovat tervetulleita myös meidän alallemme.

Vaikka suunta on tiukasti tulevaisuuteen, kannattaa parhaat asiat nykyhetkestä viedä sinne mukanaan. Asianajajakunta säilyy jatkossakin yhtä arvostettuna, jos se säilyttää vahvimmat valttinsa eli perusarvonsa – ne kestävät ja kantavat varmasti vielä seuraavtkin sata vuotta.

Minna Melender

Asianajajaliiton pääsihteeri

Myös kirstunvartija täyttää pyöreitä

Asianajajaliiton Säätiö jakaa apurahoja ja omistaa liiton Simonkadun toimitilat. Verovapaa säätiö on ikään kuin liiton kassakaappi.

TEKSTI KIRSI HYTÖNEN // KUVA MIKKO KAUPPINEN

– Asianajajaliiton Säätiö perustettiin, jotta vuonna 1919 perustetun Suomen Asianajajaliitto ry:n varat saatiin turvattua, kertoo oikeusneuvos **Erkki-Juhani Taipale**.

Taipale toimi liiton puheenjohtajakautensa jälkeen, vuodesta 1988 alkaen, säätiön hallituksessa lähes 30 vuotta.

60 vuotta täyttävä säätiö perustettiin vuonna 1959. Rekisteröidystä yhdistyksestä oli juuri tullut uuden asianajajalain myötä julkisoikeudellinen yhteisö.

– Tuolloin ei ollut varmuutta, miten valtio tulkitseisi liiton asemaa. Toinen syy säätiön perustamiseen oli, että se turvasi liitolle toimitilat.

Perustettuun säätiöön siirrettiin Suomen Asianajajaliitto ry:n varallisuus, muun muassa Helsingin Simonkadun toimitilat ja muut huoneistot, joita hankittiin myöhemmin lisää. Säätiö on matkan varrella sijoittanut myös osakkeisiin. Finanssisijoitukset ovat jo 1980-luvun pörssimyrskystä lähtien olleet ammattimaisten salkunhoitajien huomassa.

Säätiön verovapauden ehtona on, että se jakaa tuloksestaan vähintään puolet yleishyödyllisiin tarkoituksiin. Säätiö jakaa apurahoja muun muassa asianajajien opintoihin ja palkitsee liiton ansioituneita jäseniä **Matti Ylöstalo** -palkinnolla. **Matti Ylöstalo** oli liiton

pitkäaikainen sihteeri, jonka muistoa ja mittavaa elämäntyötä asianajajien hyväksi säätiö haluaa kunnioittaa hänen mukaansa nimetyllä palkinnolla.

Tulonsa säätiö saa liiton toimitoistaan maksamista ”erittäin kohtuullisista” vuokrasta sekä muiden sijoitusten tuotoista.

– Ajatus oli alusta alkaen, että liitto rahoittaisi toimintansa jäsenmaksutuloilla ilman säätiön tukea.

Näin se on mennytkin, vaikka joskus liiton hallitus olisi mielellään ottanutkin säätiön kassasta vähän avustuksia erilaisiin tarpeellisiin katsottuihin hankkeisiin, Taipale naurahtaa.

Säätiön hallitus valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan, ja jäsenten joukossa on aina oltava yksi Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan nimeämä edustaja.

Hallitus kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Perinteiden mukaisesti kokoukset pidetään Helsingissä ravintola Savoyssa Pohjoisesplanadilla. Hallituksen jäsenille ei makseta kokous- tai muitakaan palkkioita, mutta matkakulut muualta tuleville toki korvataan.

– Savoyn kokoukset aloitetaan aina lasillisella Tio Pepe -sherryä. Kerran sitä ei ollut ja sanoimme tarjoilijalle tuovamme seuraavalla kerralla oman pullon mukaan, Taipale muistelee. *

100-VUOTIAS ONNITTELEE 100-VUOTIASTA

Vuosi 2019 on merkkipaalu sekä Suomen Asianajajaliitolle että Procopé & Hornborgille. Molemmat ovat saavuttaneet ansiokkaan 100 vuoden iän.

Asianajajaliiton perustamisen pontimena oli järjestää asianajajien toimintaa sekä ratkoa ammattikunnalle tärkeitä kysymyksiä. Perustamiskokouksen puheenvuoroissa korostettiin kunniallisen asianajajakunnan yhteiskunnallista arvoa, jota uhkasivat vastaavaa tointa puoskarimaisesti harjoittaneet maallikkoavustajat. Liiton perustamisella pyrittiin myös eriyttämään akateemiset oikeusoppineet asianajajat ”afäärimiehistä”.

Lars Hornborg ja Hjalmar Procopé tukivat Asianajajaliiton perustamista. He olivat nuoria ja kunnianhimoisia juristeja, joiden ensimmäiset ilmoitukset asianajopalveluista julkaistiin Hufvudstadsbladetissa ja Helsingin Sanomissa 5.5.1919. Hornborg omistautui sittemmin kokonaan asianajotoimelle, kun taas kansanedustajaksi ja diplomaatiksi päätyneet Procopé toimi kannustavana taustavoimana asianajotoiminnan kehittämässä. Hornborgista tuli liiton hallituksen varajäsen vuonna 1932, hallituksen jäsen vuonna 1952 ja puheenjohtaja vuonna 1956. Hän oli tärkeässä roolissa kehittämässä liittoa ja rakentamassa nykyistä lakisäätöiseen itsesääntelyyn nojaavaa asianajolaitosta. Procopén ja Hornborgin tiet yhtyivät viimeisiä merkittäviä kertoja vuosina 1945-1946 Säätytalon sotasyyllisyysoikeudenkäynnissä, jossa tosin kumpikin hävisi juttunsa.

Vielä tänäänkin Asianajajaliitto ajaa perustamisensa yhteydessä omaksuttuja arvoja. Liitto edesauttaa sitä, että asianajajakunnalla on oikeudellisten olojen kehittäjänä arvostettu asema yhteiskunnassa, laadukkaat asianajopalvelut ovat jokaisen ulottuvilla, asianajajat ovat ammattitaitoisimpia oikeudellisten palveluiden tarjoajia, ammatti on haluttu ja ammattikunnan eettiset säännöt sisäistetään sekä niiden merkitys tunnustetaan laajalti yhteiskunnassa. Unohtaa ei myöskään sovi, että Asianajajaliitto on jäsenistönsä tehokas palveluorganisaatio. Liiton toiminnassa mukana olevat asianajajat ja muu henkilökunta antavat arvokkaan panoksensa koko yhteiskunnalle. Liiton työ tuskin tulee koskaan valmiiksi, sillä yhteiskuntamme kehittyä, ja meidän on valmistauduttava tulevaisuuden mahdollisuuksiin ja haasteisiin. Näitä ovat digitalisoituvaa maailmaa, tekoälyä ja robotiikan tulo jokapäiväiseen elämäämme - niin Asianajajaliiton kuin myös asianajotoimistojen tulee olla kykeneviä mukautumaan tulevaisuuden muutoksiin.

Vaikka asianajaja on viimeistään 100-vuotiaana eläkkeellä, ei Asianajajaliitolla tai Procopé & Hornborgilla ole aikomusta luopua asianajajakunnan tai asiakkaidensa etujen palvelemisesta, vaan jatkamme samalla tarmolla kuin tähänkin saakka. **Ylpeydellä onnittelemme Asianajajaliittoa!**

PROCOPE & HORNBERG TOIVOTTAAN LÄMPIMÄSTI ONNEA 100-VUOTIAALLE SUOMEN ASIANAJAJALIITOLLE!

Onnea
100-vuotiaalle!

KIITOS ALAMME PITKÄJÄNTEISESTÄ
KEHITTÄMISESTÄ JA HYVÄÄ SEURAAVAA
SATAA VUOTTA.

CASTRÉN & SNELLMAN
UUSIA MENESTYSTARINOITA

EDILEX

Edilex on juridisen tiedon kohtaamispaikka.

Suomen johtava lakitietopalvelu seuraa puolestasi
juridiikan kehitystä – pysyt ajan tasalla joka päivä.

*Edilex onnittelee Suomen
Asianajajaliittoa juhluvuonna.*

EDITA

Tilaukset & asiakaspalvelu | asiakaspalvelu.edilex@edita.fi | p. 020 450 2040 | www.edilex.fi